

SLOVENSKI LIST

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1637, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 22 de Enero (januarja) 1938

Núm. (Štev.) 55

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 632878.

Zveza narodov

Prihodno sredo se sestane v Ženevi svet Zveze narodov na svoje stoto zasedanje. Sto zasedanj, na katerih so bili prečitani in improvizirani mnogi dolgi in spretno sestavljeni govori, sto zasedanj, o katerih so se napisale debele knjige. A menda še nobeno zasedanje ni bilo tako žalostno, kakor bo sedanje, sto tako zasedanje ženevske organizacije, ki jo je bil zamislil veliki predsednik in poštenjak Wilson, v upanju, da bo svet našel v njej uspešno sredstvo za pomirjevanje duhov, uravnavanje nasprotujočih si interesov in mirno reševanje neizbežnih sporov, ki se v zgodovini ponavljajo med narodi in ki so že neštokrat privedli do krvavih obračunavanj. Wilson je bil prepričan, da bo Zveza narodov odprla v zgodovini ljudstev novo nekrvavo poglavje in to upanje je sprva navdajalo tudi narode, ko so se začele priprave za splošno razorožitev, ko so nove države pristopale v ženevsko organizacijo ter se je vojna v Kellog-Briandovem paktu proglasila za zločin, kakor je tudi v resnici.

In potem so sledila razočaranja. Z razorožitvijo ni bilo nič; po brezplodnih in hinavskih pogajanjih so se države začele oboroževati z vnelo, ki ji v dosednji zgodovini ni primera. Narodne manjšine, preganjane na nečloveške načine, so se zaman zatekale s svojimi prošnjami v Ženevo, išoč pravice pri meddržavni organizaciji, ki bi jo morala deliti. Prišel je japonski napad v Mandžurijo in Zveza narodov ni pokazala najmanjše volje, da bi se potegnila za šibkejšega. V paktu Zveze je bilo jasno rečeno, kako morajo njene članice nastopiti proti napadalcu; smatrati bi se morale v vojnem stanju z njim, prekiniti torej vse zveze z njim, in zlasti trgovinske. A to očitno ni šlo v račun velikih vlasti. Krizem rok so gledale, kako je japonska vojska osvajala kitajsko zemljo in začela z izvajanjem imperialističnega načrta japonskih vodilnih krogov, načrta, ki je sedaj narekoval nov roparski pohod v Kitaj. Ko bi bila Zveza narodov takrat samo toliko odločno, pokazala, da bi bila prekinila vse trgovinske odnose z Japonsko, bi danes velik del Kitajske najbrž ne bil zasvojen. In tudi bi ne bilo prišlo do okupacije Abesinije, ki jo je šlo do Zveze narodov, po krivdi in pod vplivom Lavala prepustila svoji sodi. Prav tako neodločno, šibko in cincavo se je Zveza narodov pokazala tudi povodom državljanske vojne na Španskem. Razen v par manjših sporih, v začetku svojega obstoja, se nikoli ni odločno postavila za, se nikoli ni odločno postavila za, obrambo pravice in človečnosti, razen včasih z besedami.

Ali je torej čudno, če so narodi izgubili svojo vero v Zvezo narodov in bili celo švica, ki ima menda že zaradi tujskega prometa, ki je zvezan z raznimi zasedanji in konferencami, največ dobička od te meddržavne organizacije, razmišlja sedaj o tem, ali ji pravzaprav še kaj ostati v Zvezi narodov ali ne?

Položaj je pač takšen, kakršen je: Zveza je boln organizem in ni več mnogo življenjske moči v njej. To

Jugoslovanski min. predsednik v Berlinu

Dr. STOJADINOVIČ JE BIL SPREJET Z VELIKIMI ČASTMI V GLAVNEM MESTU NEMČIJE, KAMOR JE ŠEL VRNITI OBISK Dr. NEURATHU — DOGOVOR O ČASOPISNEM NENAPADANJU Med JUGOSLAVIJO IN NEMČIJO — VAŽNOST TRGOVINSKIH ODNOSAJEV ME DOBEMA DRŽAVAMA

Predsednik naše vlade in njen zunanji minister dr. Milan Stojadinović je prispel preteklo soboto v Berlin, kamor je bil šel z namenom, da vrne uradni obisk, ki mu ga je bil lani naredil v Beogradu nemški minister za zunanje zadeve, baron von Neurath.

Na kolodvoru sta ga sprejela pravkar imenovani zunanji ministar in general Goering, nakar se je začel uradni obisk, ki mu ga je bil lani naredil v Beogradu nemški minister za zunanje zadeve, baron von Neurath. Na kolodvoru sta ga sprejela pravkar imenovani zunanji ministar in general Goering, nakar se je začel uradni obisk, ki mu ga je bil lani naredil v Beogradu nemški minister za zunanje zadeve, baron von Neurath. Na kolodvoru sta ga sprejela pravkar imenovani zunanji ministar in general Goering, nakar se je začel uradni obisk, ki mu ga je bil lani naredil v Beogradu nemški minister za zunanje zadeve, baron von Neurath.

V govorih, ki so jih imeli toliko dr. Stojadinović, kolikor najvišji sedanji zastopniki nemške državne oblasti, je bila izražena medsebojna želja, da se ohranijo dobri odnosi med obema državama. To pa seveda nikakor ne pomeni, kakor skušajo dopovedati nekateri tendenciozni ali pa nepoučeni poročevalci, da pomenijo ti govori kakšno približevanje Jugoslavije takozvani osi Rim-Berlin oziroma fašističnemu taboru, ki ga tvorijo Italija, Nemčija in Japonska. Osnovne smernice sedanje jugoslovanske zunanje politike so že tako jasno začrtane, da ne morejo taka poročila zapeljati v zmotno nikogar, ki je, količkaj sledil zunanji politiki vlade dr. Stojadinoviča in ki torej te smernice pozna. Te smernice je narekovala zdrava pamet. Naša država ni velevlast, ki bi mogla v kombinaciji z drugimi velesilami vplivati na razvoj velikih svetovnih dogodkov; če jo snubi ta

je dejstvo. Nekaj drugega pa je vprašanje, kdo je bolezen, za katero hira ta otrok poštenjaka Wilsona zanesel v njen organizem.

Zgodovina Zveze narodov je polna jasnih dokazov, da so Zvezo po svoji volji vodile velike države, in ne vse. Vodile jo niso po njenih načelih, marveč v skladu s svojimi koristmi. Za šibkega ni bilo v njej nikoli opore, pač pa mnogo popuščenja napram močnim. In tako je Zveza zgrešila namen, zaradi katerega je bila ustvarjena: da uveljavlja pravico, da preprečuje nasilje in krivico. Narodi, ki jo tvorijo, so izgubili vero vanjo.

Ali se še da ozdraviti? Težko je pomagati navarno bolnemu in tudi močne reakcije trdne volje držati se — naj stane, kar stane — onih načel človečnosti in pravičnosti, iz katerih se je Zveza rodila, utegnejo biti sedaj že prepozne.

ali oni tabor, jo snubi zato, ker tako kažejo njegove koristi, ne naše. Naše koristi nam narekujejo sedaj, v dobi miru, da živimo z vsemi državami v čim boljših odnosih, ki omogočajo tudi koristne trgovinske transakcije. Čemu bi se izpostavili za enega in proti drugemu bloke transakcije. Čemu bi se izpostavili, če ne moremo v njem igrati nobene važne vloge, marveč moremo s takšnim izpostavljanjem samo škodovati svojim gospodarskim koristim? Čemu bi svoje koristi žrtvovali za interese, ki so nam tuji? "Za ideološkimi frontami, ki navdušujejo fanatike raznih nazorov, se skrivajo sebične koristi, ki čestokrat, če ne vsikdar in vedno, v resnici nimajo nič skupnega z načeli, ki jih tako radi deklamirajo predstavniki svetovne diplomacije?" — tako smo čitali nekje te dni in mnogo resnice je v teh besedah, saj smo to resnico tudi sami preizkusili na svojem narodnem telesu. Koliko so svetovni diplomatje deklamirali tekom svetovne vojne o samoodločbi narodov, o "svetih in nedotakljivih" pravicah ljudstev, da si samo določijo usodo in da samo sklepajo o svoji pripadnosti tej ali oni državi? Kako je smel naš narod na Pr. morskem sam odločiti o svoji usodi, to vsi dobro vemo. Ko so velesile dosegle svoj namen, ki je bil streti Nemčijo in nje ne zaveznike, tistih plemenitih načel diplomacija ni več potrebovala in so zato romala v koš. Vsak je gledal predvsem za svoje sebične koristi; ta so mu bila prvo in edino načelo.

Torej: čemu bi se naivno navduševali za ta ali oni ideološki tabor? Kdor ni fanatik, mora priznati, da je ta politika edina prava za našo državo in edina prava za našo državo in edina v skladu z našimi interesi. V malem smo isto razlagali vedno tudi za naše izseljenstvo; čemu se vdinjati tem ali onim taborom v katerih ni ne pomenimo, čemu se sovražiti in mrziti radi različnih nazorov v zadevah, kjer ne moremo odločiti?

Pamet daje sama odgovor in pravo smer; fanatizem seveda ne, ker je s pametjo skregan.

Ampak, govorili smo o obisku dr. Stojadinoviča v Berlinu in naš namen je bil dokazati, da Jugoslaviji narekujejo njeni interesi, da živi v dobrih odnosih z Nemčijo, brez ozira na režim, ki ima tam sedaj oblast v rokah in ki se nas ne tiče, ker je to nemška zadeva, zadeva nemškega naroda.

Nemčija je dober klient Jugoslavije: v letu 1935 je kupila 18.6 oja vsega jugoslovanskega izvoza, v letu 1936 pa celo 33.7 oja ter je postala tako prvi in največji kupec jugoslovanskega blaga; seveda pa je obenem tudi najboljši prodajalec kajti 26 oja vsega jugoslovanskega uvoza v letu 1936 je prišlo iz Nemčije. To pač pomeni, da se gospodarski interesi obeh držav lepo krijejo, ker proizvaja Jugoslavija ono,

kar Nemčija rabi, t. j. v prvi vrsti živila, na drugi strani pa producira Nemčija take tehnične izdelke, ki jih Jugoslavija more jemati v sedanjih časih izmenjavanje blaga, po načelu: kupim, če kupiš. In taka trgovina je mogoča v velikem obsegu samo med takimi državami, katerih proizvodnja se medsebojno izpopolnjuje.

Za razmah jugoslovansko-nemške trgovine so dane še večje možnosti in dr. Stojadinović, ki se je doslej izkazal kot skrben gospodarstvenik, je gotovo uporabil vse prilike, ki so se mu nudile tekom njegovega bivanja v Nemčiji za to, da se bodo te možnosti v bodoče še bolj izkoristile.

Kakšnih političnih obveznosti pa ni prevzel. Edino, kar je še omejeno vredno v zvezi s tem obiskom, je to, da sta zastopnika nemškega in jugoslovanskega tiska sklenila neke vrste pogodbo o časopisnem nenapadanj, t. j. dogovor, da nemški li-

19 mesecev državljanske vojne na Španskem

800.000 MOŽ NA BOJIŠČIH — OGROMNA ŠKODA — NIČ NI SE MOGOČE PREDVIDEVATI, KOLIKO ČASA BO SE TRAJALO BRATOMORNO KLANJE — HUDI BOJI OKROG TERUELA

Listi so zabeležili, da se je preteklo nedeljo začel 19. mesec državljanske vojne v Španiji. Poldrug milijon moških v najhujših letih je pod orožjem in od teh se 800.000 vojakov nahaja na bojiščih, kjer je položaj tak, da niti približno ni mogoče predvideti, kako se bo končala ta vojna, ki so jo sprožili uporni generaciji, in kdaj se bo končala.

Dežela krvavi in se uničuje v tem bratomornem klanju, ki so ga zaneli tuji vplivi. Na stotisoče ljudi je že padlo in več ko milijon jih je bilo ranjenih, materialno škoda, ki so jo povzročila uničevalna vojna sredstva, pa cenijo na 25 milijard peset; v tej ogromni vsoti niso vštet stroški za vojni material, za vzdrževanje vojske in za vojne naprave. Mnogo let bo trajalo, preden se bo ta škoda popravila, ko se vojna konča.

A kdaj se bo končala?

Rekli smo že, da ni v tem pogledu mogoče prav nič ugibati, dasi je neki vplivni politični španski mož, ki sedaj živi v tujini, prav te dni razlagal, da državljanska vojna ne more več dolgo trajati. Položaj, kakršen je sedaj na bojiščih, ne upravičuje tega optimizma.

Po celi vrsti delnih uspehov Francove vojske, je v zadnjih tednih prešla vladna armada v ofenzivo in je pri Teruelu dosegla zmago, ki jo smatrajo vojaški strokovnjaki za dokaz, da se je vladnemu taboru končno posrečilo izvesti vojaško organizacijo, vzpostaviti disciplino in izvežbati tudi zadostno število oficir-

Japonska je prekinila odnose s Kitajsko.

V zadnjem času so mnogo pisali o tem, da bo japonska vlada... napovedala Kitajski vojno, potem ko že nekaj mesecev uničuje s svojo vojsko kitajska mesta in cele pokrajine. Te grožnje — namreč formalne vojne napovedi — tokijska vlada ni izvršila, pač pa je prekinila diplomatske odnose s kitajsko republiko. V svoji izjavi razlaga, da je morala to storiti, ker se kitajska vlada krčevito protivi... dobrim namenom Japonske, ki hoče samo narediti red na Kitajskem ter ustvariti pogoje za prijateljsko sodelovanje med obema državama.

Pravcata bitka se je vnela v neki vasi pri Banjaluki, ker je neki mladenič katoliške vere užalil neko Mohamedansko dekle. Kakšnih 500 kmetov se je začelo tako tepsti, da jih je sedem obležalo mrtvih in je bilo približno 100 ranjenih. Orožniki niso mogli sami vzpostaviti reda in so morali poklicati cel polk vojaštva iz Banjaluke na pomoč.

10.000 letal bo imela Velika Britanija tekom enega leta.

sti ne bodo napadali in neprijateljsko pisali o Jugoslaviji ter obratno.

Argentinske vesti

Proračun pred parlamentom

V sredo popoldne je začel kongres razpravljati o novem državnem proračunu, ki predvideva pesov 937.058.718 \$ izdatkov, t. j. okroglih 91 milijonov več nego lani. Nekateri člani vladnega bloka so podprli načrt proračuna, ki se le malo razlikuje od lanskega v svojih postavkah, dočim ga je na pr. zastopnik socialistične opozicije dr. Dickmann ostro kritiziral.

Seji so prisostvovali poslanci vseh parlamentarnih skupin, razen radikalne, ki je sklepala o izključitvi nekaterih članov, vendar pa je bila seja tudi brez radikalov sklepna.

Zbornica bo zasedala več dni, preden bo končala proračunsko razpravo.

SPOR V RADIKALSKIH VRSTAH

Kakor smo že zgoraj omenili, so radikali imeli posebno sejo v času, ko je v sredo zasedala poslanska zbornica. Na tajnem zborovanju, kateremu je predsedoval dr. Tamborini, so razpravljali o postopanju napram nediscipliniranim članom radikalnega bloka, ki so se vkljub prepovedi strankinega vodstva udeležili parlamentarne seje, na kateri se je potrdila izvolitev novega predsednika in podpredsednika republike. Po daljši razpravi je bilo z večino glasov sklenjeno, da se začasno suspendirajo kot člani bloka poslanci Laurencena, Eguiguren, Aguirrezabala, Astesiano, Mihura in Marcé. Komaj so imenovani doznali za ta sklep, so se brž sestali ter sklenili, da skupno izstopijo iz radikalnega poslanskega bloka.

Kakor je bilo predvidevati, je spor glede vprašanja udeležitve pri zgoraj omenjeni parlamentarni seji, rodil neprijetne posledice za radikalno stranko; nastal je v njej razkol, gotovo ne v prid njeni moči in njenim izgledom pri bodočih volitvah za delno obnovev poslanske zbornice in senata.

POMOČ BEDNIM

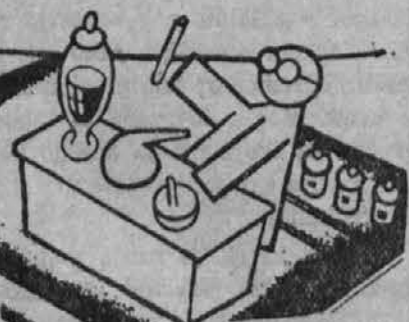
Član odbora za pobiranje brezposelnosti Eduardo Torres je izjavil

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje **MARKO RADALJ** Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 **DOCK SUD**

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaar

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti. Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

novinarjem, da je ta odbor porazdelil doslej med 45.000 oseb v Stgo. del Estero živil za pol meseca, s čimer se je v mnogih krajih znatno izboljšal položaj prebivalstva.

DVE NOVI VOJAŠKI TOVARNI

Koncem tega meseca bodo pričeli z delom za dve novi vojaški tovarni za smodnik in razstrelivo. Eno tovarno bodo zgradili v Villi Mariji, drugo pa v Riu Terceru, v pokrajini Cordoba; izdelovali bosta smodnik in razna razstreliva. Položitvi temeljnih kamnov bo prisostvoval tudi predsednik republike.

VLADNO PALAČO BODO VENDARLE PODRLI

Pred nekaj tedni je bil spet šel glas, da vladne palače, takozvane "Case Rosade", ne bodo podrli, vendar pa ta glas ni bil utemeljen, marveč je prav za prav izražal le željo nekaterih prijateljev zgodovinskih stavb in prijateljev varčevanja.

Usoda palače je sedaj takorekoč že zapečatenata, ker bodo v kratkem licitirali delo za podretje poslopja. Palačo bodo podirali v presledkih ter bo najprej prišel na vrsto en del na ulici Victoria, za njim pa nasplošni del na ulici Rivadavia.

Predaja predsedniških poslov se bo še izvršila v "Casi Rosadi".

NEVIHTA V ROSARIU

V ponedeljek dopoldne je divjala v Rosariu strašna nevihta. Lilo je kakor iz škafe in padala je debela toča, ki je napravila po vrstah veliko škodo. Nebo je tako potemnelo, da so morali prižgati ponilcah luči. Oblaki so opravičili svoje, nato pa so odjadrali v smeri proti Córdoba.

ZIVEZ ZA SAN LUIS

V ponedeljek je dospelo v S. Luis 360 zabojev živil kot prva pošiljatev za najpotrebnejše prebivalce te provincije, ki letos tudi mnogo trpi zaradi suše.

HITLERJEVA ODLIKOVANJA

Hitler je podelil veliki križ nemškega orla dr. Carlosu A. Acevedu, ministru za notranje zadeve in za finance, dr. Miguelu Cárcanu, ministru za poljedelstvo, ter zunanjemu ministru Carlosu Saavedri Lamasu. Poleg imenovanih je bilo odlikovanih še sedem drugih funkcionarjev poljedelskega in finančnega značaja.

Minister dr. Cankar odpotoval na jug

V četrtek predpoldne sta se odpeljala z Neptunio proti južnim krajem republike g. poslanik dr. Izidor Cankar in gospa, z namenom, da obiščeta nekatere kolonije naših izseljencev na jugu, predvsem ono v Comodoru Rivadaviji, kjer je mnogo naših rojakov, ki imajo tam tudi svoje podporno društvo in svoj društveni dom. Gosp. poslanik in gospa bosta potovala z "Neptunio" do Ognjene zemlje, nakar se vrne-ta v Buenos Aires, kamor bosta prispela 2. februarja.

PRIPRAVE ZA PUST

Priprave za pustne veselice so se že pričele in tudi načelnik mestne občine je že odredil, kje bo letošnji uradni korzo; določil je v ta namen razširjeno ulico Corrientes od Reconquiste do Callaa.

ODMEVI NESREČE PRI ITACUMBUJU

Z vlakom železnice FCCBA so v ponedeljek prepeljali v Buenos Aires ostanke vojaškega letala, ki se je razbilo pri Itacumbuju v Urugvaj, kakor smo prejšnji teden podrobno poročali. Z železniške postaje so razbite dele letala odpeljali na letališče El Palomar, kjer jih sedaj proučuje posebna komisija izvedencev. Dosedanje ugotovitve kažejo, kako površno in netočno je mnogokrat poročanje listov, si so vedeli povedati — tudi takšni, ki so na kraj nesreče poslali baje svoje posebne poročevalce — da se je letalo vžgalo, da so bila trupla ožganata ter da so se sledovi požara poznali tudi na travi in grmičevju na kraju katastrofe. Komisija pa sedaj zatrjuje, da se letalo ni vžgalo, pač pa da je padlo z velike višine in priletelo s strašno silo ob tla ter si je mogoče le na ta način razlagati, da so bila trupla ponesrečenih tako hudo razmesarjena.

Končno poročilo komisije, ki skuša ugotoviti vzroke nesreče, bo objavljeno v prihodnjih dneh.

ZAGONETNA SMRT

Raúl Marco, zaposlen pri stavbi v ulici Piedras 1181, ki jo gradi podjetje Petrucci in Bonaglia, je šel v ponedeljek zjutraj na delo, kakor ponavadi ob delavnih dneh. Našel pa je vhod k stavbi zaprt. Tolkel in razbijal je nekoliko časa po vratih, končno pa se je naveličal ča-

kanja ter je vrata vdrl. Napočil se je proti čuvajevi utici, kjer so imeli delavci spravljeno tudi svojo delovno obleko. Tudi tam so bila vrata zaprta, a teh Marco ni vdrl; mrzel znoj ga je obhil po vsem telesu, ko je, stoječ pred vratmi, zaslišal neko obupno stokanje in hropenje iz notranjosti čuvajeve hišice. Takoj si je mislil, da ne more biti vse v redu, pa je tekkel po redarja. Prišlo je še več ljudi in vdrli so vrata ter našli čuvaja Salvadorja Pina smrtno ranjenega na tleh, poleg postelje. Imel je dve globoki rani od noža.

Prepeljali so ga brž v bolnišnico, vendar pa mu niso mogli več rešiti življenja.

Policija je sprva mislila, da se gre za zločin, vendar pa je natančnejša preiskava utemeljila domnevo, da si je čuvaj sam vzel življenje. Mož je bil v svetovni vojni večkrat rajen ter ni bil baje povsem čiste pameti.

Drzen napad na banko

Štirje osemljeni tolovaji so v torek, kmalu po 8. uri zjutraj, napadli podružnico mendoške pokrajinske banke v Maipú, mestecu iste pokrajine. Vstopili so v banko, pokazali revolverje ter zapovedali vsem tam se nahajajočim uradnikom, da dvignejo roke kvišku in da stoje mirno. Eden izmed roparjev je ostal na vratih kot straža. Drugi ropar je stopil k blagajniku Joaquínu Bó ter zahteval, naj mu izroči ključe železne blagajne. Ko se je blagajnik obotavljal, mu je ropar nastavlil revolver na srce ter mu zagrozil, da bo takoj sprožil, če ne odpre blagajno. Bó se je vdal in čez nekoliko trenutkov so roparji že imeli v rokah 110.000 pesov. Brž so se nato umaknili iz banke, skočili v avto, ki jih je tam čakal, ter odbrzeli proti Mendozi. Najprej je izstopil eden izmed tolovajev, pozneje pa še ostali.

Avto je bil taksi, ki so ga roparji baje najeli v Mendozi ter potem šoferja — A. Calderóna — z grožnjo prisilili, da jih je peljal do banke v Maipú ter tam, pod nadzorstvom petega tolovaja, čakal nanje. Še preden so se vrnili v Mendozo, so roparji lopnili koferja po glavi, da se je onesvestil, potem pa so ga še zvezali. Tako so ga našli mimoidoči ljudje, ki so potem brž poklicali policijo.

Obnašanje in izjave šoferja Calderóna se policiji ne zde povsem jasne in zato je moža pridržala v zaporu. Aretirala je tudi več oseb, ki jih ima na sumu, vendar pa se ji doslej še ni posrečilo izslediti storilcev. Tolovaje, ki so na tako drzen način napadli banko ter odnesli tako bogat plen, iščejo po vsej republiki.

PAMETNA NAREDBA

Sej buenosaireške policije je prepovedal redarjem, ki nadzirajo in vodijo promet na živahnih križiščih ulic, da dajejo pojasnila zasebnikom, ki se obračajo nanje s prošnjami za informacije, kje se nahaja ta ali ona ulica, katero vozilo morajo vzeti za ta in ta kraj itd. Za hitrost prometa in varnost pešcev je ta naredba vsekakor pametna. Taki, ki iščejo informacij, se bodo morali v bodoče obračati na redarje, ki niso zaposleni s prometom, ali pa si bodo morali... kupiti malega mestnega vodnika, ki stane 20 ctvs. in ki ima odgovore za vsa njihova vprašanja.

ZOPET MED SVOJCI

Naš rojak Andrej Vodopivec iz Dornberga in solastnik restavracije "Evropa", se je te dni zopet vrnil k svoji ženki iz bolnišnice Alvear, kamor se je pred 14 dnevi podal in se podvrnil operaciji na slepiču, katero je srečno prestal.

Vrnitve se poleg srečne ženske Marije in svojeev tudi mi veselimo.

SMRTNA KOSA

To nedeljo bo na Avellanedi maša za rajnega Ivana Lah, ki je v visoki starosti lepo krščansko završil svoje zemeljski bivanje pri Sv. Heleni na Pertochi občina Gerlinci, v Prekmurju. Trije izmed njegovih sinov so v Buenos Airesu. Vsi trije tudi aktivni v prosepah naših slovenskih potreb. Posebno pa g. Andrej Lah, ki je med glavnimi kulturnimi delavci na Avellanedi. Njim izrekamo toplo sožalje, Očetu pa: Večna luč naj mu sveti.

KROJAČNICA

"GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni. Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

Ul. WARNES 2191 (Nasproti postaje Pa ternal.)

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENERFAC

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenia, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ŽELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: lra operacije in bolečin. Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12
Rivadavia 3070 Plaza Once

SAMO ZA VAS

smo napravili to krasno reorganizacijo, nad katero se divijo tisoči naših klientov

GOTOVOST — HITROST — NIZKE CENE

nudijo Vam:

NAŠE DENARNE POSILJKE
NAŠA HRANILNICA
NAŠA PRODAJA LADIJSKIH LISTKOV
NAŠE RAZPOŠILJANJE IZSELJENISKE POSTE

AKO STE VI ZADOVOLJNI

se mi veselimo, ker smo resnično Vaši prijatelji in smo zidali NAŠO NOVO PALAČO ravno radi Vaše udobnosti ko nas obiščete, da Vas postrežemo kakor zaslužite kot velik prijatelj naše banke.

PRIJAZNO VAS VABIMO

OBISČITE NAS — V VAŠO KORIST — DA VIDITE KAKO STREZEMO

Slovenski oddelek

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes. 900

Vesti iz organizacij

Lepo uspeli izlet Prosvete in Tabora

OKROG 200 NAŠIH LJUDI SE JE ZBRALO PRETEKLO NEDELJO NA LAPLATSKEM NABREŽJU V SAN ISIDRU — IZIDI TEKEM — PRIHODNI PIKNIK OBEH DRUŠTEV BO V NEDELJO 30. T. M.

Takšnega piknika, kakor je bil nedeljski, ki sta ga priredila Prosveta in Tabor, že več let ni bilo v naši koloniji. Vabilu na izlet v naravo se je odzvalo okrog dvesto ljudi vseh starosti, ki so od ranega jutra dalje prihajali na izletniški prostor blizu železniške postaje San Isidro ob reki La Plata.

Bil je lep dan, dasi zjutraj precej hladen; voda, ki je bila tekmo noči poplavila nabrežje, se je bila v prvih jutranjih urah spet umaknila, pustila pa je v obilnem blatu

Med plesanjem, razgovarjanjem, kopanjem in prepevanjem so ure se prehitro minevale.

Popoldne so se na prostrani plaži vršile tekme, ki so vzbudile mnogo pozornosti tudi pri drugih kopalcih. Najprej je preizkusila urnost svojih nog deca v teku na 50 metrov ter je prva pricpetala do cila Ida Pečenkova; od naraščajnikov, ki so tekli na 75 metrov, je prvi priteknel Remigij Križmančič; od deklet, ki so tekla na isto daljavo, je prva prišla do cilja Vida Kjudrova, od

ŠOLA NA PATERNALU

Na razna vprašanja, kdaj se bo spet začel pouk na naši paternalski šoli, odgovarjamo, da se bo začel spet v ulici Paz Soldan 4924. Kakor lani, tako bo tudi letos s šolo združen tudi vrtec za otroke od 3 do 6 let. Za ome otroke, katerih starši žele, da dobe njihovi malčki v šoli tudi kosilo ter ostanejo tako od jutra do večera pod varnim nadzorstvom požrtvovalnih šolskih sester, bo poslovala tudi kuhinja.

Starši! Odločite se že sedaj, da boste svoje otroke vpisali v našo šolo oziroma v vrtec. Vprašajte one, ki so že lani imeli svoje otroke v paternalski šoli, pa boste videli, s kakšnim navdušenjem govore o njeni in kako ponosni so na svoje male, ki so se mnogo lepega in koristnega naučili, naš jezik že lepo govore in so tudi v argentinski šoli lepo napredovali!

Vse podrobnosti lahko izveste v šoli sami (ul. Paz Soldan 4924) ali pa pri č. šolskih sestrah v isti ulici, št. 4932.

Obenem pozivamo vse rojakinje in rojake, naj pristopijo v paternalsko šolsko društvo vsaj kot podporni člani, če ne kot redni. Vsaj dva pesa letno, kolikor znaša najmanjša članarina za podpornega člana, naj žrtvujejo za našo dečo!

Rojaki, posebno oni iz notranjosti dežele! Ne bodite gluhi za ta poziv! O prvi priliki spomnite se naše šole, spomnite se naših malčkov! V priporočenem pismu, ki ga naslovite na šolsko društvo, Calle Paz Soldan 4924, Buenos Aires, pošljite tista dva pesa letno in javite, da hočete podpirati naše izseljensko šolstvo kot podporni člani.

Ali se boste kaj oglasili?
Odbor šolskega društva.

Nocoj družabni večer v Taboru

Nič si ne belite glave, kam bi šli nocoj! Vzemite tramvaj, omnibus ali kolektivo ali pa, če niste predaleč, kar peš jo mahnite na Paternal

En del izletnikov na nedeljskem pikniku Prosvete in Tabora

na izletniškem prostoru svojo sled. Prvi društveniki, ki so prispeli v San Isidro, so sicer začeli nekoliko zabavljati nad fanta, ki je bil stor najel, kmalu pa so razumeli, da ni druge pomoči nego zavihati se robave, vzeti škof in lopato ter se lotiti dela. Nekaj opravka je že bilo, vendar pa je prostor kmalu postal raben. Začetno razočaranje se je brž začelo umikati vedno boljšeje razpoloženju, ko je godba začela svirati vesele komade, ko so se pri ognju začele peči dišeče klobaše ter so "bufeterji improvizirali se po milim in jasnim nebom društveno restavracijo.

Ljudi je prihajalo vedno več, solnce je tudi kmalu ustvarilo primerno temperaturo in radost, ki žari z lic človeku, obsojenemu na življenje v mestu, ko preživlja lep dan v prosti naravi, v svežem zraku, ki ne smrdi po avtobusnih plinih in drugih neblagih duhovih civilizacije, se je poznal na obrazih vseh udeležencev.

G. P. D. S. v Villi Devoto

vabi vse cenj. rojakinje in rojake na VELIKO PRIREDITEV ki se bo vršila v nedeljo dne 23. januarja ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, ul. Simbrón 5148.

S p o r e d

1. Otvoritev: Godba.
2. Vodopivec: Pobratimija, moški zbor.
3. Vodopivec: Ptici, mešan zbor.
4. N. N.: Kukovica, poje dekliški naraščaj.
5. Deklamacija: Pomlad se vrača, Zulema Forčić.
6. Deklamacija: Svet vedno enak, Andrej Colja.
7. Saloigra v enem dejanju:

Čašica kave

Po končanem sporedu prosta zabava s plesom in srečolovom. Društveni bufet bo dobro založen z domačimi jedili ni s svežo pijačo. Vstopnina: prosti prispevki. Prosi se cenj. občinstvo, naj bo točno, ker se ima namen pričeti točno ob napovedani uri. Za številno udeležbo se priporoča ODBOR

NIKAR SE NE KUJAJTE MED MESTNIMI ZIDovi,

marveč pridite na

Veliki Piknik

ki ga priredita PROSVETA in TABOR v nedeljo 30. januarja 1938

V SAN ISIDRU NA IZLETNIŠKEM PROSTORU "RECREO LANDIN"

ob ulici Del Barco Centenera, ob kateri leži tudi postaja SAN ISIDRO R, do katere se je treba pripeljati z vlakom. Od postaje do izletniškega prostora bodo na drogovih in drevesih napisani "Tabor—S.P.D. I", ki bodo kazali pot.

PRIDITE V PROSTO NARAVO!

Pridite, da se navzijete svežega zraka, zdravilnih solčnih žarkov ter da preživite lep dan dan v družbi svojih rojakov ob bregovih La Plata!

Prosveta in Tabor sta pripravila za ta piknik zanimiv spored. Vršile se bodo razne tekme z nagradami za zmagovalce, raznovrstne igre in zabave in teklo bo

KOLO SREČE

ki bo delilo lepe dobitke med igralce.

DOMAČA GODBA BO SVIRALA NAŠE KORAČNICE IN ZA PLES.

Za hladno pijačo in prigrizek bo preskrbljeno. PRIDITE V NEDELJO V SAN ISIDRO IN PRIPELJITE S SEBOJ TUDI SVOJE ZNANCE! ODBORA "TABORA" IN "PROSVETE"

Sokol Dock Sud - Boca

V nedeljo 23. januarja t. l. ob 4 uri popoldne se bo vršil z običajnim dnevnim redom II. redni občni zbor SOKOLA DOCK SUD - BOCA, v svojih novih društvenih prostorih, ulica Viena 1480 na Dock Sudu.

Vse članstvo in prijatelje društva ter sokolstva se vabi, da se tega občnega zbora udeležijo.

Odbor.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

RESTAURANT - RECREO "EL CAÑON"

Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostor z vrtom, pripravi za svadbe. — Krogličice. Postrežba točna.

Se priporoča lastnik

Peter Bassanese

JUAN B. ALBERDI y Gral. PAZ — Buenos Aires

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena ZNATNO znižala

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele vseta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da bode pri BANCO GERMANICO najbolje posluženi.

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Obiščite nas in prepričajte se boste!

URADNE URE: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 1 zvečer

Ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru najboljšo postrežbo

GARMENDIA 4947 Paternal, Bs. Aires

Slovenci doma in po svetu

FILIP BIZJAK PODLEGEL

V tržaški bolnici je umrl 19. nov. naš rojak, ljubljanski trgovec s krznom, Filip Bizjak, ki se je bil na Vseh svetih zvečer ponesrečil na avtomobilski vožnji v Hruševju, med Razdrtim in Postojno.

Pokojni Bizjak, ki je bil doma iz Št. Vida pri Vipavi, je odšel z avtomobilom, ki ga je sam šofiral, v družbi žene in dveh otrok za Vse Svete v Št. Vid, na grobove svojcev. Ko se je vračal zvečer proti Ljubljani, hotel se izogniti neke- mu neprevidnemu kolesarju, se je zaletel v drevo ob cesti. Pokojnika in hčerko so morali prepeljati v trž. bolnico, medtem ko so ostali dobili le lažje poškodbe.

ŠTEVILNI PROCESI IN TEŽKE KAZNI

Gorica, 21. novembra 1937. — Pretekli teden se je pred goriškim sodiščem, poleg že omenjenega procesa proti Lebanovi in njenemu ljubimcu, vršilo še več važnih procesov pred kazenskim sodiščem. Vsi obtoženi so bili obsojeni na precej občutne in težke kazni ječe. Tako se je vršil proces proti Franu Brajniku izpod Sv. Gore, ker je ustrelil z dvema revolverskima streloma svojo lastno ženo Dionizijo ter skušal ustreliti tudi njena dva brata Julija in Antona, ki sta pa bila le lažje ranjena. Razprava še traja in bo obtoženee najbrže obsojen na smrt. — Pred poroto je stal dalje Jožef Špacapan iz Sempasa, ker je ob priliki nekega pretepa nevarno ranil v Oseljah Angela Špacapana, ki je bil vsled tega trajno onespobljjen za vsako delo, ker mu je izbil obe očesi. Zločinec je bil obsojen na 4 leta težke ječe in na plačilo vseh stroškov. — Jože Rešič, ki je bil obtožen, da je Marijo Černičevo iz Gorice tako hudo pretepel, da je imela, poleg drugih težkih posledic, tudi splav. Toda obtoženee ni prišel pred sodišče, ker je v zaporu po krajši bolezni nenadoma umrl. Doma je iz Sempetra pri Gorici. — Dominik Likar, doma iz Idrije je nevarno ranil Julija Sinkovca, da mu je vzel vid. Obsojen je bil na 9 let ječe. — Na sedem let težke ječe in na 2000 lir odškodnine je bil obsojen Jože Preželj, ker je ob priliki nekega pretepa z nožem in koli, povzročil smrt Jakoba Goloba, doma iz Cerknega.

† Dr. Anton Bauer

Zagreb, decembra 1937. — Zagrebški nadškof dr. Anton Bauer je preminul te dni. Z njim je legel v grob tudi velik rodoljub in dobitnik hrvaškega naroda.

Pokojni nadškof in hrvaški metropolit je tretji otrok gradišćanskega Hrvata Antona Bauerja in njegove žene Barbare Lubiličeve. Rojen je bil dne 11. januarja 1856 na Erdodijskem posestvu Breznica. V zgodnji mladosti je moral mladi Anton oditi k svojemu staremu očetu v Jastrebarsko, kjer je obiskoval prve razrede ljudske šole. Ko so se starši preselili v Varaždin, je šel tudi Anton z njimi in je tamkaj končal šest razredov gimnazije. Leta 1873 so ga starši poslali v Zagreb, kjer je končal še ostala dva gimnazijska razreda. Ker je kazal veliko veselje do duhovskega stanu so ga poslali v bogoslovje v Budimpešto. Nato je odšel na Dunaj, kjer je nadaljeval bogoslovne študije in bil leta 1879 posvečen v duhovnika.

Kot kaplan je služboval v Samoboru, toda leta 1887 je postal že docent na bogoslovni fakulteti v Zagrebu. Takrat je razsajal po Hrvatskem zloglasni Khuenov režim in dr. Anton Bauer se je izpostavljajal za pravice naroda, kjerkoli je mogel. Zaradi tega pa mu je režim tudi delal težave glede napredovanja. Šele leta 1904 je bil izbran za rednega profesorja filozofije in vzgojslovja na zagrebški univerzi, kjer je ostal polnih 20 let.

Polom fevdalnega gospodarstva je tudi hrvaškega kmeta postavil na samostojne noge, toda ni mogel uspevati brez skupne opore. Po Evropi je valovilo zadržano gibanje in se je mladi profesor pridružil voditeljem tega gibanja na Hrvatskem ter z njimi ustanavljal zadruge po vsej hrvaški deželi.

Leta 1914, tik pred svetovno vojno, je zasedel stolico zagrebških nadškofov in je s tem njegovo delovanje dobilo še širši delokrog. Za vzgojo duhovskega naraščaja je ustanovil deško semenišče in mu postavil zgradbo, ki je ena največjih vrste v Srednji Evropi. Leta 1915 je bil izvoljen za pokrovitelja Jugoslovanske akademije. Kadarkoli je bila ta ustanova v težavah, ji je pokrovitelj vedno prišel na pomoč in omogočil nadaljnje delo. Tudi medicinsko fakulteto je pomagal ustanoviti. Dal je na razpolago zemljišče ter 210.000 kron kot ustanovni fond.

Dne 27. novembra 1918 je predsedoval prvi konferenci jugoslovanskih škofov in postal tudi trajen

predsednik te ustanove do današnjega dne. Na tem mestu je pokazal pravo vladarsko veličino.

Tudi njegov klic za pravice Jugoslovancev v Italiji je šel širom sveta.

RAVNATELJ BLASNIKOVE TISKARNE UMRL

V Ljubljani je dne 20. novembra nenadoma umrl znani publicist, novinar in politik, ravnatelj in predsednik Blasnikove tiskarne, Albin Prepeluh, star 57 let. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil rojen v Ljubljani.

VELIKE PONEVERBE IN UTAJE FAŠISTIČNEGA FUNKCIONARJA

Gorica, novembra 1937. — Odlični funkcionar fašistične stranke, ki je služboval v neki bližnji goriški občini, je pred kratkim nenadoma iz neznanih vzrokov izginil. Dolgo časa ljudje niso mogli zvedeti vzroka tega nenadnega odhoda.

Kmalu pa se je razvedelo, da je ta odličnik moral v zapor in pred sodišče, kjer se je moral zagovarjati radi poneverb in utaj izvršenih v službenem delokrogu. Ko so namreč ob priliki abesinske vojne pobirali po naših vaseh zlatino in druge dragocenosti, je imel ta človek opraviti najbolj neposredno z nabranim zlatom. Pri tem ga je premagal pohlep, da je segel po nabranem zakladu in si ga prisvojil. Po dolgem času, ko so ljudje že pozabili na to, da so morali predati domovini svoje prstane, je policija nenadoma izvedla preiskavo v stanovanju tega funkcionarja in pri tem našla mnogo, za več kilogramov, skritega in pridržanega zlata. Funkcionar je bil takoj razrešen vseh dolžnosti in odvzete so mu bile vse časti, ki jih je užival v stranki. Pred sodiščem je bil obsojen na tri leta zapora, ki bi jih moral nesrečnik presedeti, če mu ne bi bila usoda mila. Toda Bog človeka nikoli ne zapusti, pravijo, in tako sta tudi njemu bili odbiti vsled amnestije dve leti. Da bi se pa popolnoma opral svojega greha, se je ponudil za legionarja v Španijo, kar mu je tudi uspelo.

ĐROBNE VESTI IZ NAŠE DEŽELE

Barkovlje. — Na barkovljanski cesti pod Greto se je pripetil velik avtomobilski karambol, ki pa k sreči ni zahteval človeških žrtev. Obležal je hudo poškodovan le konj, ki je bil vprežen v voz Franceta Guština iz Sv. Ivana, ki ga je avto podrl na tla, poleg tega sta bila tudi Guštinov voz in tovorni avto precej poškodovana. Tramvajski voz,

Vreme v Istri

ki je v istem hipu privozil mimo, pa je bil iztirjen tako, da je zadel ob kamenito ograjo tržaške proste luke in so se strla vsa stekla na njegovih oknih, 15 potnikom, ki so bili v tramvajskem vozu se ni nič hudega pripetilo, doživeli so le nekaj strahu.

Gorica. — Goriško sodišče je obsodilo 33-letnega Gabrijela Mastna iz Gorice na 3 mesece in 14 dni zapora ter 2.000 lir denarne kazni. Masten je bil obsojen v kontumaciji zaradi bega čez mejo, in sicer v Avstrijo.

Gorica. — Goriški policijski organ so po nalogu goriškega podeštata zaprli in zapečatili mesnico Ivana Legiša na Tommasejevem trgu v Gorici, ker je naskrivaj zaklal teletčka: mesnico so mu zaprli za dobo devetih tednov.

Gorica. — Goriški pokrajinski tujskoprometni svet je bil razpuščen. Vodstvo ustanove je prevzel izredni vladni komisar. Vzroki nagle spremembe niso znani.

Gorica. — Na mirenskem letališču pri Gorici so na svečan način proslavili praznik Marije iz Loreta, ki je zaščitnica italijanskih vojni letalcev. Svečanosti je prisostvoval duca d'Aosta. Mašo je na prostem bral goriški nadškof Margotti, ki je imel nagovor v katerem je pozdravil novega podkralja Abesinije. Med revno mirensko prebivalstvo je bilo ob tej priliki razdeljenih 300 zavitkov z živili, ki jih je darovalo osobje letališča.

Idrija. — V gozdu blizu obmejne vasi Ledine nad Idrijo so finančni stražniki našli na nekega neznanca, ki je, ko so ga pozvali, naj se ustavi, oddal nanje več strelcev zaporedoma. Eden izmed stražnikov je bil nevarno ranjen tako, da so ga morali takoj prepeljati v bolnico, neznanec pa je izginil v temno noč.

Idrija. — Idrijskane je močno

razburil nenadni vpoklic nekaterih rezervnih podčastnikov. Zanimivo je, da so dobili vpoklic le oni, ki pripadajo raznim specializiranim oddelkom vojske, kakor na primer težkemu topništvu, radio-telegrafiji, itd. Vzrok vpoklica ni znan.

Gorica. — V goriško bolnico je bil pripeljan 17-letni Roman Mrklja iz Sv. Križa pri Ajdovščini. Fant je padel z drevesa, si zlomil hrbtenico ter dobil tudi na glavi težke poškodbe.

Novaki. — Šolska družba Italia Redenta je nanovo otvorila šolo v Podprevcu pri Novakih na Cerknjanskem. V šolo se je vpisalo 25 otrok in so s poukom že pričeli.

Opatje selo. — V seniku posestnika Franca Pahorja je v noči od 16. na 17. t. m. nastal požar, ki je uničil senik, nekaj poljskega orodja in prav velike količine sena. Gospodar, ki je nameraval prebiti noč v svojem seniku, se je rešil v zadnjem trenutku. Škoda znaša 5.000 lir.

Postojna. — Dosedanji ravnatelj postojnske gimnazije prof. Marino je bil imenovan za nadzornika italijanskih šol v tujini, na njegovo dosedanje mesto pa je bil imenovan odv. prof. Bonafede Recupera iz Siracuse na Siciliji.

Šebrelje pri Cerknem. — Tu je umrl župnik Jože Ivančič, tih in skromen duhovnik, ki je bil med ljudstvom zelo priljubljen.

Vipolže. — Velik požar, ki se je vnel na posestvu Rejevih, se je iz stanovanjske hiše razširil na hlev in nato še na gospodarsko poslopje sosedu Josipa Goljevščaka ter uničil vsa tri poslopja. Uničena je skoro vsa stanovanjska oprema, mnogo sena in orodja, ter cenijo škodo na preko 50.000 lir.

IZKUŠENA BABICA Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

Slovenkam v La Plati.

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" iras, po vseh predpisih najnovejše mode.

Priporoča se za obilen obisk
JOLANDA BREGANTOVA
Calle 67, No. 102 esq. 118,
La Plata

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE, a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih jetrah, žolodcu, žilčevju itd. Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar.
Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

NOVA NAŠA TORPEDOVKA ZDRKNIJA V MORJE

Spušcanje jugoslovanske vojne ladje "Beograd" se je v Nantesu vršilo dne 24. dec. po podrobno izdelanem programu in z vojaško natančnostjo.

"Beograd" je na višku moderne tehnike. Zanj se je porabilo okoli 800 ton jekla. Ladjo odlikuje velika hitrost 38 vozlov ali okoli 70 km na uro in zelo velika gibčnost. Ladja ima 1210 ton, dolga je 95 in široka 9,40 m. Njegovi motorji imajo 44.000 konjskih sil. Ladja je obojena s štirimi topovi kalibra 12 cm, z dvema skupinama po 3 cevi za torpedovke 55 cm, z dvema letalskima strojnica po 4 cm, dvema metalcema bomb in dvema malima strojnica. Posadka bo štela 10 častnikov in 135 podčastnikov in mornarjev. Pripomniti je treba, da bo jugoslovanska mornarica imela v kratkem razen "Beograda" še dve takšni ladji, ki se bosta imenovali "Zagreb" in "Ljubljana". Obe torpedovski grade v Splitu in ju bodo spustili v morje čez dober mesec. Ta dan zarana, še preden se je zdanilo, so uradni gostje prišli v ladjedelnico in zavzeli svoje prostore na uradni tribuni in okoli nje, med njimi botri nove ladje ga. Stojadinovičeva in žena belgrajskega župana Vlade Piča, jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Purič, poveljnik jugoslovanske vojne mornarice admiral Polič, jugoslovanski vojaški ataše v Parizu general Glišić, poslaniški svetnik stanoje Simić in več jugoslovanskih častnikov n strokovnjakov.

Po cerkvenem obredu je duhovnik vprašal botro in botra, kakšno ime bosta dala ladji. Botra je odgovorila: "Po najvišjem nalogu Nj. Vel. kralja naj se ladja imenuje "Beograd". Nato je prestriгла trobojnico, ki je vezala ladjo s tribuno, in izgovorila te besede: "Beograd", spusti se srečno v svoj element. — Pluj na čast in slavo kralja in domovine. Troja zastava naj bo simbol slave in zmage. Božji blagoslov naj te spremlja!"

Ko je botra izgovorila te besede,

so inženjerji in delavci na dano povečje hitro odstranili podpornike in podlage, ki so dotlej vzdrževale ladjo nekoliko nad dolgim žlebom, ki sega čisto v vodo. Ko se je ladja dotaknila tega žleba, sta dva delavca prežgala debelo jekleno vrvi, ki je trdno držala trup ladje ob ladjedelnici. Sama teža ladje je začela trgati se poslednje vezi, ki so jo vezale z ladjedelnico in je začela vse hitreje in hitreje drseti v vodo.

JUGOSLOVANSKI ZASTOPNIK PRI VLADI GENERALA FRANCA

V ponedeljek 20. decembra je odpotoval v Salamanco upokojeni kapetan fregate Mažuranič, ki ga je naša vlada imenovala za svojega trgovskega zastopnika pri generalu Francu.

UGRABLJENA KRASOTICA

Na jugu Jugoslavije se še vedno dogajajo primeri ugrabljanja deklet. S svatbe svojega brata se je neke noči vračala skozi gozdove Trebeviča v Bosni lepa Tankosava Lučič, za katero so fantje prav noreli. Tankosava pa ni samo krasno dekle, temveč je tudi precej izobražena, kar je za bosansko dekle precejšnja redkost. Med drugimi se je vanjo zaljubil tudi Rade Pandurovič, ki jo je zasnubil, toda Tankosava ga je odklonila. Ko so se tedaj Lučiči vračali s svatbe, jih je napadel Rade Pandurovič z velikim številom prijateljev. Nastala je bitka, v kateri so številni Pandurovičevi prijatelji premagali maloštevilne Lučiče, tako da se jim je posrečilo odvesti Tankosavo. Med pretepom so se seveda klali z noži in se topli s koluter je med drugimi Pandurovič bil težje ranjen. Do sedaj še ni bilo mogoče ugotoviti kam so ugrabitelji odvedli krasotico.

KOKAINSKI SLEPARJI PRED SODIŠČEM

Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem se je 14. januarja letos pričel velik proces proti kokainskim sleparjem, ki so mnoge lahkoverne interese opeharili za najmanj 150

tisoč din., ko so jim prodajali namesto pristnega kokaina v dozah sodne, fiziološko moko in druge ničvredne. Zmes 20. dec. ob 8 uri se je pričel nov proces, ki je določen za najmanj dva dni. Glavar te družbe je trgovec Pavel Širok, doma iz Solkana. Državno tožilstvo predlaga za njega, da ga po prestani kazni za vedno izženejo iz Jugoslavije.

Širokova družba je še drugih 18 oseb in interesentov opeharila za najmanj 200.000 din. V enem letu je družba imela velikanski poslovni promet. Nekatere kupee so odri za prav čedne vsote.

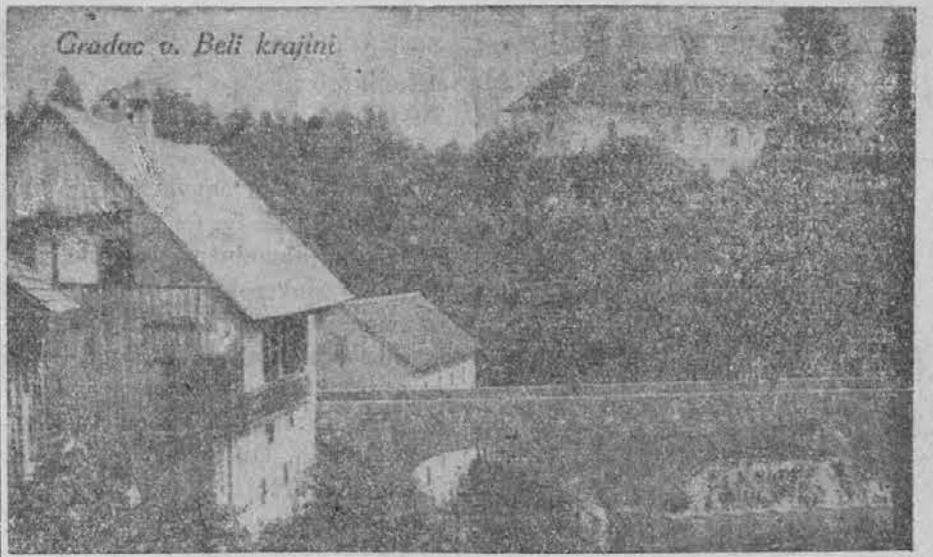
Na zatožno klop je danes od 11 obtožencev prišlo le 8, Martin Sveté, ki je bil tudi član, te sleparske družbe, je svoj čas pobegnul v Nemčijo, da bi v Darmstadt, kjer so glavne tovarne za razna mazila, nakupil večjo količino kokaina. Bil je aretiran in je sedaj v berlinskih zaporih. Emil Babič, samski trgovski pomočnik iz Logatea, je tudi pobegnul in je bila proti njemu izdana tiralica. Oženjeni posestnik Valentin Jagodic iz Podgorja je sedaj v Ameriki. Proti tem trem je bilo danes postopanje izločeno. Na zatožno klop pa so prišli:

Pavel Širok, rodom iz Solkana pri Gorici, trgovec v Ljubljani; Josip Mauser, rojen v Bos. Brodu, trgovski pomočnik v Ljubljani; France Hladnik, rodom iz Logatea, lesni manipulant v Ljubljani; Ivan Kališnik, rodom iz Mengša, oženjen rudar v Ljubljani; Jože Vižin, rodom iz Gorice, oženjen mizarški mojster v Suhi pri Škofji Loki; Matija Novak, rodom iz Logatea, oženjen delavec od istotam.

Radi novih odkritij pa se je obravnava sedaj odložila.

AVSTRIJSKO ŠOLSTVO

Državni statistični urad na Dunaju je objavil številke o avstrijskem šolstvu. Po teh podatkih je bilo v preteklem šolskem letu na Dunaju 15 osnovnih in šest meščanskih šol

s češkim učnim jezikom, na Gradiščanskem 23 hrvatskih, 12 nemško-hrvatskih in 6 madžarskih, na Koroškem pa 67 nemško-slovenskih osnovnih šol. Med šolskimi otroki jih je bilo 3825 s češkoslovaškim 6802, s hrvaškimi 2412 z madžarskim in 10.253 s slovenskim maternim jezikom. Zanimivi so podatki o številu slovenskih otrok. Pri ljudskem štetju leta 1934. so namreč uradno našli na Koroškem samo okrog 26

tisoč Slovencev. Isti urad, ki je ugotovil to številko, poroča zdaj, da je slovenskih šolskih otrok 10.253, tako da bi moral torej skoro vsak drugi koroški Slovenec hoditi v šolo. Seveda je to nesmiselno. Iz uradno ugotovljenega števila otrok s slovenskim maternim jezikom je vsakomur jasno razvidno, da so pri ljudskem štetju leta 1934 več ko polovico Slovencev vpisali in šteli za Nemce.

PRVA VELIKA KAMPANJA
za
„Slovenski List“
PRVA NAGRADA
Vozni listek za Evropo in nazaj

Vsak star naročnik, ki pridobi novega naročnika, dobi za vsakega po eno srečko in vsak nov naročnik dobi tudi eno srečko, ko plača naročnino za celo leto.

Nudi se lepa prilika, da bo eden izmed naročnikov, kogar bo začela sreča, obiskal brezplačno svoje kraje.

Kadar govoriš s prijateljem ali prijateljico, ali jim pišeš, razloži jim, kakšna sreča jih lahko doleti, če se naročijo na

"SLOVENSKI LIST"

Naročniki in naročnice! Če le vsak enega naročnika pridobite, pa je zadeva rešena.

Če dobiš več naročnikov, dobiš več sreček in s tem večjo možnost, da zadeniš glavni dobitek.

NA DELO, VSI, ZA VEČJI "SLOVENSKI LIST"

UPRAVA

FAVSTA

Stopimo zdaj v kraljevo sobo. Henrik II. je sedel pri ognju in grtel svoje blede roke. Katarina de Medicis je stala poleg njega, vse v črni, zloveščka kakor pošast, z obrazom razoranim od smrtne bolezni in skrčenim od neupogljive odločnosti. Hotela je vztrajati vzlic vsemu, boriti se do poslednjega diha!

Katarina de Medicis in kralj sta se tiho razgovarjala. Že glas besed je prihla, da so neprekljene.

"Svita se," je rekla Katarina. "Dan se dela..."

"Dan umora," je zamolklo odvrnil kralj.

"Dan odrešenja, sinko. Drevi ob desetih bi guisevi kakor volkovi vdrl v tvoj stan. Poklali bi najprej, karkoli bi našli živega, pa tebe, otrok moj..."

Henrik III. se je zdrnil in z grozo pogledal mater v obraz.

"Drevo ob desetih," je nadaljevala Katarina de Medicis. "bi bil kralj francoski krvavo truplo... ako ne bi mati čuvala nad njim..."

Toda Katarina bedi!... Le pridite, mo rite! da vidite, česa je zmožna starka;

Udarila je v smeh, v pošasten smeh, ki se je zdel na njenem mrljskem obrazu še tem strašnejši.

"Henrik, sinko moj," je povzpela, "ali si pripravljen?"

"Da, mati, pripravljen sem!" je s turbanim glasom odgovoril kralj.

"Tedaj me objemi. Molčiva zdaj: poslušaj naj ima Bog besedo..."

Z divjo strastjo ga je prižela nase.

"Ne gani se od tod," je zamrmrala mati, "SILEŠ!"

"Silšim, mati," je zajekal Henrik III.

"Dovolj bo, da rečeš plemičem, ki ča-

kajo zunaj, bosedle... vse ostalo je moja skrb..."

Počasi se je približala vratom in jih je odprla. Tridesetorico, ki je čakala v predsobju, je izpreletelo kakor iskra. Tedaj je stopil Henrik Valoiški na prag in je velel:

"Ukazujem vam, gospoda, da poslušate kraljevo mater v vsem, karkoli vam poroče..."

S temi besedami se je umaknil k oknu in se je srepo zadržal na dvorišče. Katarina de Medicis je naglo obkotala plemiče z očmi. Nato je iztegnila roko in jih je odbrala deset, dotikaje se drugega za drugim.

"Vaše mesto je v kraljevi sobi," je izpregovorila. "Meč in bodalo v roke, gospoda!"

Desetorica je izbrla meč in bodala.

"V sobi se utrdite," je nadaljevala Katarina. "Ne ganite se, karkoli bi slišali. In če se zgodi nesreča, poginite do zadnjega, preden se kdo dotakne kralja. — Prisezite mi to..."

Prisezemo!" so zamolklo odgovorili plemiči.

"Vstopite... In Bog naj bo z vami..."

Desetorica je stopila v kraljevo sobo. — Trenutek nato se je že slišalo, kako so zaotraj zaslanjali vrata. Katarina je globoko vzdihnila in odbrala deset drugih.

"Vi pojdite v sobano," je ukazala. — "Kakor hitro bo en v predsobju, zapahnite vrata in postavite se prednje z golimi meči v rokah. Ako bi nasprotniki izkušali vdreti v sobano, poginite do zadnjega, preden jih spustite naprej..."

Prisezite..."

"Prisezemo!"

"Na mesto... Bog boji z vami..."

Nato se je obrnila k trem izmed plemičev, ki so še ostali v predsobju. Bill

so Chalabre, Sainte-Maline in Montsery.

"Stopite v kabinet in počakajte me tam!"

Trojica je odhitela v veliki kabinet. V predsobju je ostalo samo še sedem plemičev, med njimi grof de Loignes.

"Poslušajte," jih je ogovorila Katarina. "On pojde najprej v sobano. Ko tam ne najde kralja, pride semkaj in vas vpraša: 'Kje je njegovo Veličanstvo?' Recite mu, da je kralj v svojem kabinetu. Tedaj pojde v kabinet. Ako bi vas klicel na pomoč, skočite za njim in pomagajte ga ubiti. Če vas nihče ne pokliče, ostanite tu. Ako bi bili oni v sobani napadeni zagradite vrata in poginite do zadnjega, preden da se nasprotnikom, da prestopijo kraljev prag... Prisezite!..."

"Prisezemo," je odgovorilo vseh sedem.

"Bog z vami!"

Stara kraljica se je obrnila in je stopila v veliki kabinet, kjer so čakali Chalabre, Montsery in Sainte-Maline.

"Vas sem izbrala izmed vseh," jim je dejala. "Vojvoda vas je vrgel v Bastiljo. Obetal vam je smrt. Jelite!"

Trojica se je naklonila.

"Dan naše usmrtnice je bil že določen," je rekel Montsery.

"Izbrala sem vas," je povzela Katarina, "ker vem, da ste vdani kralju, obenem pa nepomirljivi sovražniki vojvode, ki vas je hotel pogubiti. Trenutek obratna je pred durmi... Sobano, predsobje in kraljeva soba so zastraženi. Guise mora priti semkaj... Živ oditi ne sme..."

Trojica se je spogledala s plamečimi očmi in skrčenimi ustnicami. Videč, da so odločni, je Katarina vprašala:

"Kralj se tedaj lahko zanese na vas?"

Vsi trije so izdrli bodala.

"Če vojvoda prestopi ta prag, je m-

tev;" so odgovorili.

"Prav," je rekla Katarina. "Z Bogom, gospoda. Moliti hočem za kralja in za vas..."

To reki je odšla mimo sklonjenih plemičev. Ko je dospela v svojo močilnico, je zagledala tam Ruggierija.

"Veličanstvo," je rekel astrolog, "povsod so razpostavljene straže, samo v vaših prostorih jih ni. Kdo vas bo čuval, ako pride do boja?"

Katarina je počasi dvignila prst proti slovoškoženemu Kristu, ki se je blede svetlil k zidu...

Chalabre, Sainte-Maline in Montsery so se med tem v kabinetu pripravljali na svoje delo. Mizo so porinili k oknu, stole in naslanjače pa so znosili v kot, tako da ni bilo nikjer več zaslonov, za katerim bi se mogel Guise braniti. Nato so se domenili, kaj naj vsak stori. — Sainte-Maline, ki je bil najbolj drzen, je prevzel vodstvo.

"Ti, Chalabre, boš stal tu, sredi kabinele. Ti, Montsery, pa za vrati. Jaz mu odprem, pozdravim ga in odstopim. Ko bo v sobi, zaloputneš vrata in jih zapahneš. S Chalabrom ga naskočiva od spredeja, ti pa mu skočiš v hrbet. Ali je prav tako?"

"Izvrstno..."

"Na mesta, gospoda, ne ganimo se več. Z desnicami na ročnikih bodal so jeli čakati žrtve..."

"Vraga," se je zdajci spomnil Montsery, "kaj pa vrata na male stopnice?"

"Zapahni jih je treba," je dejala Sainte-Maline. "Stopi Chalabre, in vrni se brž na svoje mesto."

Chalabre je skočil. Ko pa je položil roko na zapah, so se vrata mahoma odprla in v kabinet je stopil tuj človek, rekoč:

"Pozdravljeni, gospoda... Kako se po-

čutite, odkar ste ostavili Bastiljo?"

"Vitez de Pardaillan!" je zamolklo vzkljikal Chalabre in odletel.

"Pardaillan," sta ponovila tovariša.

Pardaillan je mirno zaprl vrata za seboj.

"Gospod," je dejal Sainte-Maline, "naj bo vaš opravek še tako važen, v tem trenutku se ne utegnemo razgovarjati z nikomer. Izvolite nas pustiti same."

"Eh," je vzkljikal Pardaillan, "do Brazgotinčevega prihoda je vendar še časa, da se pomenimo!"

"Vraga," je zarohnel Chalabre. "Ali anar veste?"

"Vem, da stojite tukaj zato, ker hočete ubiti vojvodo Guisekega."

Trojica se je togotno spogledala.

"Gospoda," je dejal Pardaillan, "pustite svoja bodala pri miru. Ako me napadete, se utegne zgoditi, da vas pobijem vse tri; v tem primeru ne morete ubiti vojvode Guisekega. A tudi če vas ne bi pobil, znajte, da mi je treba samo zapiti pa bo Guise posvarjen..."

Trojica je prebledela.

"Govorite," je rekel Chalabre škripaje z zobmi. "Kaj hočete od nas?"

"Gospoda," je nadaljeval Pardaillan, "ko sem vas rešil iz Bastilje, ste mi obljubili svobodo in življenje treh ljudi. Prišel sem vas terjat za dolg. V dokaz, da nisem oderuh, se zadovoljim z življenjem enega samega človeka."

"Čigavo življenje hočete?" je kriknul Sainte-Maline kakor iz uma.

"Življenje Henrika Guisekega," je prosto dušno odvrnil Pardaillan.

Sainte-Maline je pobesil glavo in se je razjokal.

"Ako ubijemo vojvodo ne glede na dolg," je rekel Chalabre Montsery, "tedaj napravimo čast. Ako ga ne ubijemo,

GLASILO FURLANSKEGA FAŠIZMA O SLOVENSTVU KANALSKE DOLINE

V Vidmu izhajajoče glasilo furlanskih fašistov "Il Popolo del Friuli" je objavilo nedavno daljši članek o Kanalski dolini, ki vsebuje poleg podrobnega opisa prirodnih krasot te doline nekatere prav zanimive ugotovitve glede njenega prebivalstva.

"To dolino — piše list med drugim — si je Italija pridobila z zmago pri Vittoriju Venetu in ji od razvodja pripada vsaj po geografski nujnosti, če ne radi drugega.

Pred svetovno vojno je navaden most čez Pontebuno na mestu, kjer se ta potok izliva v Belo, ločil italijansko državo od Avstrije, odnosno Pontebe, poslednji večji kraj kanala Ferro, od Pontablja, prvega kraja avstro-ogrškega cesarstva v Kanalski dolini. V Pontebi — to zveni kot pravljica — ni nihče znal besedice nemščine ali slovenščine, dočim v približno 30 metrov oddaljenem Pontablju nisi imel prilike, da bi čul eno samo italijansko besedo od tamošnjega skoro popolnoma slovenskega prebivalstva.

Lipalja vas, oddaljena kake tri kilometre od Pontebe, je prva vas in tvori sedaj s sosednim Pontabljem enotno mestee. Kakor v vseh vasih Kanalske doline, so tudi v Lipalji vasi skoro vse hiše zgrajene v nemškem slogu in tako tudi cerkev, ki stoji po starem običaju sredi pokopališča. V vsej dolini ne najdeš stanovanja, kjer bi manjkala peč, ki služi za segrevanje in peko kruha.

Prebivalstvo v Oveči vasi kakor tudi v Ukvah je po veliki večini

slovensko. Nedaleč od Zabnice teče Bela, ki izvira pod Suhim vrhom. Tu je razvodje med Jadranskim in Črnim morjem.

Avstro-ogrška monarhija je posebno pazila na to, da je bilo prebivalstvo v obmejnem pasu mešano, da so se slovenski in nemški kraji izmenoma vrstili. Zato so bliji prebivalci v Pontablju in Lipalji vasi v pretežni večini Slovenci, v Lužičah, Sv. Katarini in Naborjetu Nemci, v Ukvah, Oveči vasi in Zabnici Slovenci, v Trbižu Nemci.

Vsi občujejo med seboj še v materinščini, toda sedaj razumejo že tudi starejši ljudje italijanščino in jo za silo tudi govore.

Prebivalstvo je blage narave in se peča s pastirstvom. Skromnost in enostavno gospodarstvo mu omogočata, da zadosti svojim skromnim življenjskim zahtevam. Nova generacija raste v italijanskem duhu in kaže dobro razumevanje za politično in socialno organizacijo domovine.

DR. STOJADINOVIČ NA POTI SKOZI NAŠE KRAJE

Postojna, 5 decembra 1937. — Danes dopoldne se je z vlakom čez mejo pri Postojni pripeljal ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović Milan. Postojna je bila ob tej priliki v radostnem in svečanem razpoloženju. Očividec je našel čez 20 jugoslovanskih zastav, kolodvor sam pa je bil preprežen s preprogami in okrašen z zelenjem. Potniki, ki so prihajali in odhajali z raznimi vlaki proti Raketu ali pa obratno, so bili deležni presenečenja. Mrzlično razpoloženje je vla-

dalo tudi med uslužbenci carine, policije in železnice, ki ta dan niso povzročali potnikom prav nobenih neprijetnosti, niti niso opravljali običajnih, sicer nepotrebnih formalnosti razen vidiranja potnih listov.

Tudi v Št. Petru na Krasu je bilo vse praznično razpoloženo, kjer se je pa vlak, v katerem se je vozil jugosl. ministrski predsednik ustavil samo za nekaj minut. Pokazal se je tudi na oknu svojega vagona, bilo pa ni tu nikakih uradnih pozdravov. Pač pa so bile ob progah razvrščene vojaške čete v prazničnih uniformah.

ZAVLAČEVANJE IZPLAČILA ODŠKODNINE ZA ODVZETA ZEMLJIŠČA

Trnovo, novembra 1937. — Pred kratkim je završelo po Trnovem in raznesla se je vesela vest, da bodo bivši lastniki zemljišča, na katerem stoji danes obsežna vojašnica, dobili končno težko pričakovano odškodnino. Posameznik sicer ne bi

Advertisement for 'Krojačnica Mozetič' featuring a large question mark and text: 'Kje boš kupil lep slamenik? Kaj ne veš, kje se nahaja? Krojačnica Mozetič OSORIO 5052 - La Paternal Buenos Aires'

dobil bogve koliko, ker so dotični teren sestavljale same njive in vsaka njiva je imela svojega lastnika, tako da jih je cca. 30. Kljub temu pa bi morali nekateri oškodovanci prejeti nekaj tisoč lir, čeravno je bilo zemljišče zelo nizko ocenjeno. Pripomniti moramo, da je bilo to polje med najboljšimi njivami last trnovskih posestnikov, ker so skoraj vsi drugi kompleksi njiv precej močvirnati.

Omenjeno zemljišče je bilo odvzeto lastnikom že pred štirimi ali mor da celo petimi leti. V zemljiških knjigah pa še danes ni izvršen prepis zemljišča in morajo vsi ti kmetje kot uradno priznani lastniki še vedno plačevati davek za odvzete parcele. In ne samo to! Medtem je bilo uvedeno novo breme v obliki posojila. Plačati so morali določene odstotke posojila tudi na to zemljišče, od katerega nimajo že zdavnaj nobenih dohodkov. Izkazalo pa se je, da so govorice preuranjene, ker lastniki do danes še niso prejeli nikake odškodnine, in če bi se to tudi zgodilo, ne bodó po večini imeli od tega nikake koristi, ker bodo s tem denarjem najprej morale biti poravnane javne datjave prizadetih in šele z eventualnim preostankom bo lahko razpolagal posameznik.

Gorica. — V gorški pokrajini je v zadnjih dneh vložilo že mnogo ženinov predpisane prošnje za posojila po 1000 do 3000 lir. Posebni odbor, ki je bil v ta namen imenovan je odobril 37 prošenj in prosilec priznal 50.500 lir posojil. Zavrnejnih je bilo le nekaj prošenj.

DVE GROZNI NESREČI Z RAZSTRELIVOM

Gorica, novembra 1937. — Na Sv. Gabrijelu se je pripetila grozna nesreča. Friderik in Marija Plesničar, prvi star 10 let, druga pa 14, sta našla še nerazstreljeno granato. Pričela sta se z njo igrati, toda kakor je navadno, je pri tem granata eksplodirala. Posledice eksplozije so bile naravnost grozne. Malega Friderika je granata popolnoma razmesarila, da je ostal takoj mrtev, dočim so njegovo sestriico prepeljali v goriško bolnico, a z najmanjšimi upanjem, da bo preživela težke poškodbe. Druga nič manj grozna nesreča pa se je zgodila v Kanalu, kjer se je ravno tako igral z najdeno granato 14 letni Stanislav Grbec. Pri tem jo je hotel z nožem odpreti, a granata se je razletela in ga strašno poškodovala. Poleg tega, da je dobil več nevarnih ran po vsem telesu, so mu izstopila čreva, kljub temu je vzdržal še toliko, da so ga prepeljali v goriško bolnico, kjer pa je po dveh urah groznega trpljenja umrl. — Vsekakor bi bilo potrebno, da bi končno oblasti posegle energično in skušale na katerikoli način preprečiti te nesreče, ki se vrste dan za dnem. Res je skoro nemogoče, da ne bi ljudje v teh časih nabirali ostanke, in si na ta način vsaj najmanj zaslužili za življenje. Toda gotovo je, da bi se s primerno vzgojo in opozoritvami dalo preprečiti marsikakšno zlo.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

Ne odlašajte z obiskom

PRVOVRSTNE KROJAČNICE "PRI ZVEZDI"

PRVOMODNE OBLEKE "FIL A FIL" \$ 65.— Vsem cenjenim klientom bom podaril stenski koledar in po eno obešalo. — Priporoča se

STANISLAV MAURIĆ

DONATO ALVAREZ 2059, pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

Advertisement for Dr. Antonio Pereda: 'Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje. Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer. DR. ANTONIO PEREDA MEDRANO 151 BUENOS AIRES'

zapravimo življenje. Montsery, stori mi uslugo in zakolji me."

"Tu kdo naj zakolje mene?" je rekel Montsery. "Ali si pameten..."

Sainte-Maline je še vedno jokala.

"Gospoda," je izpregovoril Pardaillan. "Vidim, da imate dobro voljo. Vidim pa tudi, da sem zahteval preveč. Ponudim vam, tedaj nagodbo: zadovoljim se na mestu z Guisevim življenjem, samo z desetimi minutami tega življenja."

Trojica ga je prepadeno gledala, ne da bi razumela, kaj hoče.

"Vidite," je nadaljeval Pardaillan. "rad bi se z vojvodo nekaj pomenil. Najin pomenek bo trajal deset minut. Ko preide deset minut, bom smatral, da je baš dolg izbrisan. Dajte, da vam razložim. Vojvoda pride skoz ta vrata, jelite?"

"Da," so odgovorili.

"Dobro. Skoz predsojbe ne more oditi, stavi bi kaj, da ne?..."

"Zato pa lahko uide po malih stopnicah..."

"Nikakor ne, Na male stopnice se postavite vi. Umik mu je s tem onemogočen... in..."

Izpred mestne hiše se je začel topot, hrzanje konj ter zvenket ostrog in mečev

"To je on!" je hladno velj Pardaillan. "Umaknite se, gospoda." Najkasneje čez deset minut vam ustolim vojvodo Guisekega... a teh deset minut je moj... Idite..."

Vzravnan je stal pred njimi. Njegovo oko se je bliskalo tako zapovedujoče da se mu niso mogli upirati. Sluteč, da se skriva za vitezovo zahtevo nekaj usodnega in da njegov razgovor z Guisem razgovor o življenju in smrti, so se molče obrnili in so odšli na stopnice...

"Največ deset minut", je potrdil Pardaillan.

Tako govorec je zaprl za njimi. S prekritimi rokami in z nasmeškom na ustnicah se je obrnil proti predsobju — baš tisti mah, ko je rekel za vrati slovesen glas:

"V kabinetu, Visokost! Njegovo Veličanstvo vas pričakuje v kabinetu."

Sredi strahotne tišine, ki je bila zavladala po poslopju, je Pardaillan začel težak in rezek korak. Vrata so se odprla. Vojvoda Guiški je stopil v kabinet.

Že prvi pogled je uveril Guisa, da krajja ni v kabinetu. Ko je uzrl Pardaillana, ki je stal kakor kip, z rokami prekritimi na prsih, je pobledeh in se naglo obrnil proti vratom, da bi odšel. Toda vrata so se zaloputnila in Guise je slišal, kako jih je z one strani nekdo zapahnil. Tedaj se je obrnil k Pardaillanu, vzravnal se in ošabno vrgel glavo nazaj, rekoč:

"Kdo ste? Kaj hočete? Kaj delate tukaj?"

"Moje ime je postranska stvar," je dejal Pardaillan. "Poznate me. Pred šestnajstimi leti sem vas oklofutal na dvorišču Collignyjevega dvorca.

Guise je škrtal z zobmi.

"Nedavno tega sem vam povedal na Grevskem trgu pred deset tisoč pričami, da vaše pravo ime ni Henrik Brazgotinec, ampak Henrik Oklofutani..."

"Preklete!" je zarjovel vojvoda Guiški.

"V ulici Saint-Denis sem se vam predal, da ne bi pogubil uboge ženske; ko ste me zato opsovali s strahopetcem, sem vam dal besedo, da vam z železom potlačim to psovko v grlo in da poginete od moje roke, ako jaz ne poginem od vaše.

Henrik Guiški! Henrik Oklofutani, kaj hočem, vprašaj? Tvoje kri, da z njo operem psovko... Kaj delam tu? Tebe čakam, morilec poštenih ljudi, da ti pokanim viteški dvoboj z mečem zoper meč z bodalom zoper bodalo in s sreem zoper sree..."

"Meša se vam, človek božji", je škrtal vojvoda. "Kje je kaj ljudi, da primejo tega norca..."

Tako govorec je hotel dopreti vrata. A že se je vzdignilo za njimi vpitje hripavih glasov:

"Ubijte ga! Ubijte ga — Smrt Guisu — Daj ga, Chalabre, Daj ga, Sainte Maline..."

Guise je pobledeh kakor smrt. Vse mu je bilo mahoma jasno...

"Gospod", je rekel Pardaillan, "edini up, ki vam ostane, je ta, da uide po tehle stopnicah, ako se vam posreči ubijti tri plemiče, ki vas čakajo na njih... In še poprej seveda mene... Odličite se, viteški boj vam ponujam... Če me zavrnete, odprem vrata in zakličem morilecem: "Pobijte ga kakor psa! Prestrahopeten je, da bi se branil..."

Brazgotinec je mrko pogledal okoli sebe, kakor bi pričakoval nadnaravne rešitve. Videl je, da je pal v zaslo, in kes ga je obšel, zakaj se ni odločil preje...

Kralj ga je prehitel, bil je izgubljen! In ko je spoznal, da ni več pomoči mimo sile njegovih rok, se je zdrnila v njem tista hrabrost, ki ga je delala na bojiščih brezprmiernega vojnika.

Brez besedice je izdrl meč in navall na Pardaillana, da bi ga podrl, preden bi utegnil prijeti za orožje. Toda vitez je odskočil in njegov rapir je šinil iz nožnice kakor blisk.

Zgodilo se je preje, nego je moči povedati. Brez vsake najmanjše umetnije in

ukane je sunil Pardaillan naravnost proti vojvodovim prsim, tako besno in neodoljivo, da je Brazgotinec v naslednjem trenutku izpustil meč, vzmahnil z rokami in telebnil vznak, preboden od boka do boka... Nato je vitez spravil rapir, sklonil se k vojvodi, pomislil in zamrmral:

"Mrtev je... mrtev zaradi besede, ki jo je izrekel nekoga dne pred 'Vedeževalko'!... Z Bogom, Visokost Snek z mečem za sebedo — ali je to preveč? — Menda ne. Razlika je le v tem, da vaša beseda ni izpremenila ničesar, moj siromasni klativiteški meč pa je izpremenil usodo Francije!"

Ko je tako modroval, je odprl vrata na stopnice. Trojica blelih obrazov ga je pogledala iz teme

"Vstopite, gospoda," jim je velj. "Čeprav še ni prešlo deset minut. Vas dolg je plačan... Evo vam vojvode Guiškega..."

S temi besedami je mirno krenil po stopnicah nizdol. Chalabre, Sainte-Maline in Montsery so z bodali v rokah planili v sobo. Vojvoda je ležal nepremično na tleh: iz rane v boku mu je bila kri. Trojica je izbuljila oči in odrevenela...

Kaj se je bilo zgodilo med Pardaillanom in vojvodo? Dvoboj je bil tako bliskovito kratek in tih, da si niso mogli razložiti tega nenadejanega konca. A prav tedaj se je mrlje zganil... Guise ni bil mrtev...! Odprl je oči, poizkusil se vzdigniti... zajčala... in zamrmral:

"Na pomoč!... Ubijajte me"

Te besede so se slišale v predsobje. Vsa sedmorica, ki je bila tam na preži, je zatulila:

"Ubijte ga! Ubijte ga — Zakoljite ga do mrtvega..."

Tedajci je pograbilo trojico kakor prava besnost. Vsi hkratu so se vrgli na vojvodo in so ga jeli mesariti z bodali.

"Gospoda... gospoda..." je še zajecjal umirajoči, napanjaje poslednje moči, da bi se zavlekel izpod njihovih ostrin.

Toda že so se odprla, vrata predsobja. Loignes in njegovi tovariši so prihiteli na pomoč. Prizor je postal strahoten. Nakopičeno sovraštvo in pogled na kri sta izpremenila te plemiče v tigre, ki so hoteli raztrgati svojo žrtve na kose. Še trenutek in prihrumeli so tudi tisti iz sobane in iz kraljeve sobe. Guise je bil samo še razmesarjeno truplo, nad katerim se je gnetel klobčič besov s krvavimi obrazi in krvavimi pestmi. Naposled so ga zavlekli v predsobje.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom Río Bamba 879 — Bs. Aires

POZOR!

Če te tvoj krojač ne postreže dobro, obrni se na — MODERNO — KROJAČNICO

"TRST"

v kateri boš prav gotovo dobro postrežen.

Gabrijel Milč

Avda. DEL CAMPO 1080 Es. Aires (Paternal)

Sladoled in kisló mleko

Cordoba 415. "Panadería"... Vísoka palača, kot da bi stal človek pod Grintavcem. Saj je res to naše mesto kot da si v nekakem gorovju in posebno v ulici Córdoba, ki čaka, da ji bodo potegnili "žnoro" in podrlí stare bajte izza časa Pedra Mendoza in ulico raztegnili in zazidali s samimi nebotičniki.

"Panadería": polno vsakovrstnih dobrot se ti smehlja iz izložbenega okna. Kaj smo vedeli nekoč o takih sladkosti življenja, mi, gorjanska, slabičevska, rovtarska mladež. Pustrih kroflič, flancati in štraybe, božični potica in velikonočni kolač in štruklji za očetov in materin god... Mesto sladoleda pa, — ki ga je tudi v oknu dosti na ponudbo očem, — je služilo kisló mleko... da, in to je bilo pa zares nekaj, kar bi si tudi sedaj zaželel... Toda naša mati so bili modri in gospodarni. Kislega mleka nam niso namerili, kadar si je Tončka ali Peterček ali Janezek to zaželel, temveč le tedaj, kadar je bil čas za malec; čas, da je bilo treba gnati na pašo.

Da, da. Danes je na svetu vse drugače. Toliko slaščice, toliko okrega, toliko prigrizkov, brezkočne zbirke sladkorij, da naslajajo grlo... a življenje je pa le grenko... in mnogim veliko bolj grenko, kot je bilo nekoč, ko takih sladkosti niti poznali niso, ... in celo tistim samim, ki drugim slaščice delajo in strežejo...

Da, drugače je danes. Priteče Nedida:

Mama, daj mi "cinco".
Kaj ti bo, srček?
"Helado."

Že smo menda pozabili da je to po naše sladoled.

Pa to bi ne bilo prav nič hudega, če bi za tem ne prišlo v življenju drugače. Življenje pa prinese tudi težje stvari, katere ni mogoče tako lahko pregnati kot slab okus iz ust. Tisti pa, kateri v svoji mladosti ni znal nobene nevsččnosti pogoltniti, nekaj časa grenka usta nositi, tisti, ki ni spoznal, da se sladke češnje le z velikim trudom snamejo z visokega drevesa... ne bo zmožgel nositi trdega bremena v življenja... Slaščice niso nevarne le želodecu, temveč tudi značaju, vzgoji... Vsi tisti, kateri imajo posla z vzgojo mladine, posebno pa starši za lastno dečo, treba da to dobro vedo, da je zelo narobe, otroku vselej ugoditi, kadar si kaj poželi... Kajti poželi si bo otrok pozneje tudi stvari, ki so mu v njegovo nesrečo, in se ne bo znal odreči, ker se samozataje nikdar ni naučil.

Uh, kako dolgočasno, kajne. — Zakaj ne bi raje povedal kaj takega, kot je bila slavna zgodba od Trebušnika, da bi se človek mau nasmejati.

No, tale misel pa ni tako napačna. In se ji lahko odpomre. Kar na Gorisko Mohorjevo družbo se je treba obrniti in naročiti tistega lažnjivega "Muenchhausna", ki je sam sebe

za lase zvelkel iz močvirja... Tam bo pa smeha na drobno in na debelo... In pa še drugih knjig si lahko zraven naročiš, ki jih so izdali za 6 lir v Gorici letos. Tukaj bodo pa seveda kak sold dražje.

Res dolgočasno. Tudi meni se je zdelo tako, zato sem pa prekinil svoje razmotrivanje, pa sem kar naprej stopil in že me je pozdravila gospa.

Dolgo že vas ni bilo blizu!
Zato me pa danes spet vidite. — Kako je kaj pri vas?

Kaj bi tožila. Le poglejte. Kruha dovolj! In še belega! Saj doma so rekli, da je v tem že vsa sreča. Ko so sosedovega fanta dali za študenta, so rekli: naj pride kaj naprej, da bo bel kruh jedel... In vidite, kako polna je naša hiša kruha.

Seveda. Saj ga še drugim tudi delite!

Kaj bi tarnala. Hvala Bogu, da je tako. Nevarno pa ni, da bi "lijunjo" zgubila. Ha, ha, ha! se je ponorečevala gospa Cerarjeva.

In mož? Je doma?
Spi. Narobe svet. Ponoči dela. — Seveda mora spati po dnevi.

Malo boste sedli z nami.
Kajpada. Hvala lepa! In od doma kaj novega?

Dobivamo Slovence. Nedeljskega, tako da že zvemo vedno, če je kaj posebnega. Kakšne novice imajo v Dolu in pri Devici Mariji v Polju in drugod. Ni dolgo tega, kd sem

odprla časopis in mi je stopila pred oči očetova slika. Pomislite, kot da je treščilo vame. Moj lastni oče me je pogledal iz slike... Kar sapa mi je zastala... Pa sem se kmalu pomirila, ker sem videla, da slavi svojo 60 letnico zdrav in vesel. Kar strah me je bilo, če ne bom našla kake usodne novice.

In drugih časopisov kaj imate pri hiši?

Od tam ne. Tukajšnje pač, Slovenski list in Dubovno življenje.

Človek bi si še marsikaj želel, toda so težave s plačevanjem. Slovence mi plačajo naši. To je moja dota od hiše.

No, to je pa res lepa misel. Na zelo originalen način se plačuje dota. In marsikaj mislim, da ste za tako domoljubno doto res hvaležni.

Gotovo. Sicer bi pa najbrže komaj imela voljo plačevati naročnino, ker je treba vse potom banke in tokliko komplikacij.

Pa vendarle ni nobena posebna težava, poslati kake groše tje čez lužo. Kar zglasti se mi je treba in seveda tudi plačati, pa se bo že urenilo brez nadaljnjih sitnosti.

In Mohorjeve knjige imate? Do sedaj še ne.

Pa bi že bilo prav, da bi jih imeli. Letošnje so že tu. In prav lepe so. Mislim da prav nikomur ne bo žal tistih 4 pesov. Torej naročite jih za naprej.

Morda. Bomo videli.
In še drugim tudi povejte. Saj

Loma Negra

Vsem rojakom v vednost: V soboto 29. jan. pride v Loma Negra slovenski kaplan Hladnik. Obvestite o tem vse rojake in se dogovorite med seboj, kje bi se mogli sestati in se kaj lepega pogovoriti.

Hladnik Janez

Rojakji iz Tandila in Bahie Blanke prosim, da mi sporočite svoje naslove, da vas po možnosti obiščem te dneve, če mi bo kako mogoče.

Hladnik Janez, Caseros 2780.
Buenos Aires

imate gotovo mnogo znancev tod okoli.

To in še marsikaj sva uganila, med tem ko se je zunaj zdvijala nevihta... Res prav kot da smo tam pod Grintavcem.

Takole vidite se spomnim na Grintavec in na češko kočjo gori na koroški strani, kjer sem se najedel tako izbornega kislega mleka, da ga za zlate denarje ne da nobena tukajšnja mlekarna tako svežega in dobrega.

Zato imamo pa sladoled tukaj. Na Grintavcu pa ne.

Hvala Bogu! in vam tudi zanjo, toda kisló mleko je vseeno boljše.

Hladnik Janez

CERKVENI VESTNIK

23. januarja maša na Avellanedi za rajnega Ivana Laha.

Molitve tudi na Avellanedi.

30. januarja ne bo v Buenos Airesu slovenske maše in ne molitve.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijala leči za pljučne, srčne, živ reumatične bolezni

ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse prevredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak preprical mojih neprekosljivih izdelkov.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Agencija

PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke

Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"

Lastnik: Anton Kolungja

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 73

Starka odhiti in kakor bi trenil, izgine skozi vrata.

Stari Čika je stal nekaj časa povešene glave in razmišljal. — Potem pa je spregovoril z zamolklim glasom:

— Če imaš na svojih prsih zvezdo, potem je vse dobro! Če je pa ni, maš, boš še nočoj umrl! Prosi Boga, da ti bo vtisnil na prsi zvezdo! —

Čika se vzravna in odide iz katedrale ter se peš napoti proti Kremlju.

67. POGLAVJE

LIVIJINA SVATBA

Morje luči se je prelivalo v slavnostni dvorani v Kremlju.

Ob stenah so bili razvrščeni marmornati kipi ruskih vladarjev, ki se jim gotovo nikdar ni sanjalo, da se bo zbrala pred njimi taka družina, sestavljena iz samih morilcev in razbojnikov, kozakov in drugih podobnih plemen, ki pa sedaj gospodujejo v Moskvi.

Okrog velike, podkvi podobne mize, so sedeli vsi oni, ki so delili s Pugačevim trpljenje in napore. Navzoči so bili tudi Pugačevi častniki in nekateri najuglednejši moskovski meščani, ki se niso upali Pugačevu zameriti in so se odzvali povabilu.

Gorje njemu, ki bi vabilo odklonil! In bi ne prišel! — Prihodnje jutro bi ga Pugačev že dal prijeti in pod kakršnokoli pretvezo ubiti!

Povabljeni pa niso bili samo naj-

odličnejši možje, temveč tudi najplemenitejše žene in deklice.

Svet nima vladarja, ki bi mogel zbrati okrog sebe bolj blestečo družbo, kakor je obdajala lopova Pugačeva.

Videti si mogel svilo in baržun, dragulje, bele ženske roke, grudi, — visoka odlikovanja — kajti Pugačev je zahteval, da pridejo k njemu, kakršni bi prišli h Katarini, če bi jih povabila.

Sivi Peter Voroncov je tudi danes sedel tiho in zamišljeno, kakor vedno.

Voroncov se je z navdušenjem pridružil Pugačevu, ker ga je smatral za Katarininega smrtnega sovražnika, ki je kakor ustvarjen, da uniči nasilnico. Pomagal je Pugačevu s svojim nasveti in izkušnjami in si pridelal s tem ogromnih zaslug.

Odkar pa se je zgodilo ono strašno krvotilje pri Orenburgu, odkar so prodirali vedno globlje v Rusijo ter požigali, ubijali in plenili, je postajal stari Voroncov vedno bolj za mišljen.

Zdelo se je, da je danes izredno žalosten, da je njegova žalost doseglja vrhunec. Jestvin se ni niti pritaknil, čašo z vinom pa je komaj prinesel do ust. Ko pa sta Mirovič in Olga dvignila svoje čaše in mu nazdravila, jima je odgovoril s trudnim nasmeškom.

Včasih je skrivaj pogledal Pugačeva. Iz pogledov mu je odsevalo sovraštvo, ki se je vsakikrat stopnjevalo.

Gostija je bila vesela in bučna. Pugačevi tovariši niso poznali meja v prelivju krvi, še manj pa v uživanju. Moskovske gospe in dekl-

ce so radi tega morale marsikaj prezreti, kajti divjaki so jim na precej čuden način dvorili.

Napram svojim ognjevitim in divjim kavalerjem so se morale delati zelo ljubeznive vesti, kajti ti ljudje niso poznali šale in roka jim je takoj segla po meču.

Med gostijo je prišlo mnogokrat do prerekanj. Dva poveljnika sta hotela izenačiti razliko v mišljenju z mečem kar pred vso družbo. S silo so ju zadržali in jima preperečili neumno nameri. Od mnogih sveč, ki so gorele v dvorani, je prihajala neznočna vročina. Voroncov je vstal in odšel na balkon, da se osveži na zraku.

Tedaj začuti, da ga je nekdo prijel za ramo. Ko se je obrnil, je videl Miroviča pred seboj.

— Ah, to si ti, prijatelj? zakliča Voroncov. — Kaj ne da, ti tudi nočeš več ostati med to tolpo, ki se je zbrala okrog Njegovega Veličanstva carja?

— Res je — odvrne hitro Mirovič. — toda rotim te Voroncov, molči in ne izražaj glasno svojega mišljenja, ker drugače si izgubljen.

— Obvladaj se. Videl sem, kako si prej pogledal Pugačeva. V očeh se ti je zrcalo sovraštvo! Bilo je, kakor da si mu napovedal vojsko!

Voroncov ni odgovoril. Opazoval je z zvezdami pusto nebo, ki se je razprostiralo nad zemljo.

— Prijatelj Voroncov, kaj ti je? — ga vpraša Mirovič. — Že nekaj tednov sem opazil, da si se čisto spremenil!

— Tako — mar si ti to opazil?

— Kako ne bi! In če bi samo jaz opazil, da nekaj skrivaš in da te

nekaj teži, bi bilo dobro. Jaz bom molčal kot grob. Toda bojim se, da je tudi car opazil, da nisi za njegovo stvar več tako navdušen, kakor si bil prej. V tem pa tiči tvoja, propast.

— Sam dobro veš, da je Pugačev strašno nezaupljiv. Ti bi ne bil prvi, ki ga je obsodil na smrt samo radi golega sumničenja! — Voroncov, pazi se! Ne draži tigra. — on je krvoloč!

— Prijatelj, hvala ti za opomin. — odvrne Elizabetin ded (in ponudi svojo roko Miroviču.

— Bojim se, da si me prepozno opozoril. Ta človek, ki se izdaja za carja, že ve, da ga sovražim.

— Voroncov! — vzklikne Mirovič z drhtečim glasom. — Če pa je zares tako, tedaj beži, — beži še to noč.

— Kaj hočeš storiti proti lopovu, ki ima 100.000 ljudi na razpolago? — Izgubil boš svoje življenje! —

— Misliš? — ga ostro vpraša Voroncov. Jaz pa ti pravim, dragi prijatelj, da bi mi bilo treba izreči samo eno hesedo in od 100.000 njegovih navdušenih vojakov bi ostala pri njem samo še peščica pijanih kozakov.

— Prijatelj, ne razumem te! Ali mu zares nameravaš preprečiti njegovo nadaljnjo pot?

— Da, — odvrne stari Voroncov odločno. — Ah, Mirovič, samega sebe preziram, da sem se priključil tej tolpi. Lopov in goljuf je, to veš ti prav tako dobro kakor tudi jaz.

Oba sta se poglobila v svoj pogovor, da nista opazila, kako se je za steklenimi vrati prikazal s sivo bra-

do obrobjen obraz, ki je bil štrajšno spačen.

— On je slepar — odvrne Mirovič svojemu staremu prijatelju. — Car Peter III. se nahaja v grobnici Romanovih, kjer sem videl njegovo truplo. — Kajne, Voroncov, saj tudi ti misliš, da on ni car Peter III.?

— Če mislim? — se nasmeje Voroncov. — Kaj nisem videl carja Petra III. eno uro nato, ko so ga umorili?! — Pa četudi bi ne bil videl njegovega še toplega trupla, kaj nisem poznal carja kakor samega sebe?

— On je bil s mojo hčerko tajno poročen, on je bil oče moje ljubljene vnukinje Elizabete! — Mar misliš, Mirovič, da bi mogel kdaj pozabiti ta obraz, ki sem ga poznal tako natančno?

— Prav imaš Voroncov! — mu odvrne Mirovič. — Ali je Pugačev sploh v čem podoben mrtvemu carju?

— Prav v ničemer! Ta človek je goljuf! Navaden kozak iz stepe, ki mu je neki drugi goljuf, ki najbrž je bil malo pametnejši od njega nasvetoval naj se izdaja za carja!

Človek za vrati se je zdrnil, ko je slišal Voroncove besede, izgovorjene s tako trdo odločnostjo.

— On je goljuf, — nadaljuje Voroncov. Toda to bi še ne bilo najhujše!

— Če bi bil samo komedijant, bi ga izrabili, da bi strmoglavil Katarino, jo vrgli s prestola in jo prisilili, da bi dala Rusiji novo ustavo.

— Toda povem ti, da bo človek, ki smo ga spremljali na njegovi zmagovalni poti, ki smo mu pomagali do uspehov, da bo ta kozak še ti-

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

NIKOLA TESLA ODLIKOVAN

Naš slavni rojak Nikola Tesla je bil dne 6. novembra 1937 deležen najvišje časti, ki jo more Francija podeliti kakemu znanstveniku. Tega dne je bil na svečan način promoviran za častnega doktorja pariške univerze. Slavnostni seji je predsedoval sam predsednik francoske republike, o delu in zaslugah slavljenca pa je predaval dekan filozofske fakultete pariške univerze. Diplomsko je izročil predsednik francoske republike jugoslovanskemu poslaniku v Parizu, ker se Nikola Tesla sam ni mogel udeležiti proslave. Častni doktorat Sorbone se podeli na leto samo enkrat in to samo znanstvenikom največjega imena in največjih zaslug. Od jugoslovanskih znanstvenikov je bil deležen te redke časti doslej samo pokojni veliki učenjak dr. Jovan Cvijič.

SMRT SLOVENSKEGA ČASNIKA

V okrajni bolnišnici v Milwaukee, je umrl X. Veranič, bivši lastnik in urednik nekdanje "Slovenije", prednice lista "Obzora". Pokojni Veranič je umrl po velikih mukah za rakom v grlu. Bil je nadarjen rojak, zgleden organizator in stekel si je mnogo zaslug za milwauško slovensko naselbino.

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK
Calle VILLAROEI 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

MEDNARODNA KOMISIJA OPROSTILA TROCKEGA

Leon Trocki, stari ruski boljševik, ki je sedaj begunec v Mehiki, je bil po mednarodni preiskovalni komisiji oproščen sovjetske obtožbe, da je sodeloval pri terorizmu, sabotaži in nacijskojaponskih zarotah v Sovjetski uniji.

Dr. John Dewey, 78-letni profesor filozofije in liberalni pisatelj, ter velik zagovornik komunistov, je prečital oprostivno izjavo s poročilom vred o preiskavi. Belolasi profesor je po čitanju povedal navzočim, da je komunistična stranka zavrgla principe resničnosti in pravičnosti, na katerih mora sloneti civilizacija. Akeije te stranke — je rekel Dewey — pomenijo nevarnost, katere se morajo Američani čuvati brez iluzij in vsakega kompromisa.

Mednarodna komisija, ki je preiskavala afero Trockega zadnje poletje, je čakala osem mesecev, predno je objavila poročilo. Komisija, katero je vodil dr. Dewey, je zaslišala Trockega osebno v Mehiki in potem je natančno primerjala njegove izjave z evidenco, katero je prejela iz vseh prizadetih dežel Evrope. Komisija se je obrnila tudi na sovjetsko vlado za informacije, ampak iz Moskve ni dobila odgovora. Vseh deset članov mednarodne komisije je soglasno glasovalo za oprostitev.

Poročilo komisije se glasi, da je bila senzacionalna obravnava pred enim letom pred sovjetskim sodiščem v Moskvi navadna farsa in vse obtožbe, da je Leon Trocki odredil teroristične čine in sabotaže v Rusiji in da je bil v tajni zvezi s Hitlerjevimi agenti in japonskimi militaristi, so bile brez vsake podlage. Oprostivna izjava se v jedru glasi:

"Komisija je dognala neodvisno od obstoječe evidence, da je bil moskovski proces tak, da je moral pre-

pričati vsakega človeka, da se so- dišče ni brigalo za resnico.

Dognali smo, da Trocki ni nikdar dal nobenih navodil kateremukoli izmed prizadetih obtožencev v onem procesu glede tajnega paktiranja s tujimi silami proti Sovjetski uniji.

Na podlagi vse evidence smo dognali, da Trocki ni nikdar priporočal, niti deloval na to, da bi se vzpostavil kapitalist. režim v Uniji sovjetskih republik. Dalje smo dognali, da je tožiteljstvo v Moskvi fantastično falzificiralo vlogo Trockega pred, med in po oktobrski revoluciji leta 1917. Vsled tega izjavljamo, da so bile zadevne moskovske obravnave spletkarija, na podlagi česar končno izjavljamo, da je Leon Trocki nekriv."

IZ BOLIVIJE

V Boliviji se spet vznemirjajo zaradi Chaca; pravijo, da Paraguajci samo zavlačujejo sklenitev sporazuma in da bo radi tega mirovna konferenca v Buenos Airesu doživela popoln neuspeh. V zvezi s tem so že

Na novo otvoren Restaurant Internacional

Vam nudi velike zračne prostore, obširno dvorišče, kegljišče (v kratkem tudi kroglišče).

Hrano prvovrstno in veliko izbera vin.

Za obilen obisk se priporoča

EMIL JERKIČ

JORGE NEWBERRY 3372
(skoro na vogalu Alvarez Thomas) — BS. AIRES

začeli govoriti, da "mora vojna vsak hip biti pripravljena za obrambo bolivijanske suverenosti". Besedam so sledila tudi dejanja: v novem proračunu je največja postavka — 87 milijonov bolivijanskih pesov, t. j. približno 15 milijonov tukajšnjih pesov — določena v vojne svrhe.

OBJAVA KR. POSLANIŠTVA

Charcas 1705 — Buenos Aires
Kr. jugosl. poslaništvo išče in poziva sledeče izseljence, da se pri njem zglase:

Stojan Jozo, Zadnji njegov znan naslov je iz leta 1921, Coronel Suarez. Lote 3 — F. C. S.

Ovetković Djuro, zadnji znan naslov tudi od 1921. leta, Welwright, F. C. C. A.

Basta Rade, dospel v Argentino pred 27 leti. Drugi podatki niso znani.

Dračič Hilarija, ki se je zadnjikrat javil 1936. leta, Baranqueros — Chaco.

Mladinič Didalič Antun iz Pučišča. Priselil se je v Argentino 1899. leta. Drugo ne znamo.

Radovan Ivan Vickov, zadnjikrat se je zglasil 1929. leta z naslova: Alcorta F. C. C. A.

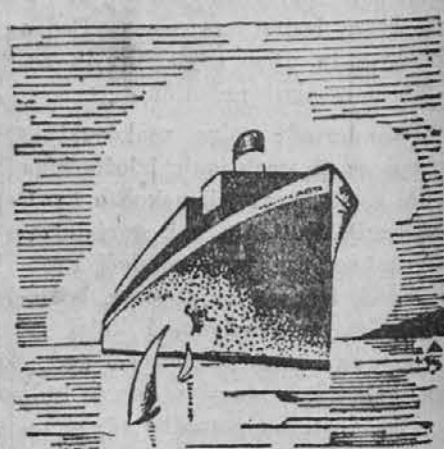
Kornhauser Janez, ki je menda 1935. leta v Bs. Airesu umrl.

Mihael Juraj, ki je prišel v Argentino 1928. leta ter je bil njegov zadnji znan naslov: Banco de Boston v Bs. Airesu.

Migalič Mijo, zadnjikrat se je javil 1935. leta tudi z Banke de Boston, Bs. Aires.

Jusek Ivan, Pred 6 leti se je zadnjikrat zglasil z naslova: San Martín 469, Bs. Aires.

Če bi pa kdo od rojakov vedel za naslov ali mogel dati kake podatke od katerega zgoraj imenovanih, je naprošen, da to javi poslaništvu.

PREKOMORSKI PARNIKI

Iz Evrope dospejo:

Conte Grande iz Genove	22. I.
Monte Pasenal iz Hamburga	22. I.
in Alsina iz Marselle	26. I.
Almeda Star iz Londona	28. I.
Cap Arcona iz Hamburga	30. I.
Pssa. Maria iz Genove	4. II.

V Evropo odplujejo:

Conte Grande v Genovo	25. I.
Lipari v Havre	25. I.
Antonio Delfino v Hamburg	28. I.

I m e

—Tvoja hči ima ves božji dan peresnik v rokah. Kaj pa prav za prav piše?

—O, zelo veliko! Hoče si pridobiti ime!

—Torej je pisateljica? Kaj pa vendar piše? Pesmi, novele, nemara celo roman?

—Kaj še! Na ženitvene oglasne odgovarja.

sočkrat bolj okrutni, kakor je Katarina! Svoj narod bo še bolj pretepala s knuto.

—Ta Pugačev bo postal najkrvooločnejši tiran, kar jih je kedaj imela Rusija! Umoril bo že vsako klico svobode! Doba Ivana Groznega se bo vrnila z vso svojo strahoto! Rusija bo postala zemlja sužnjevanja, narod bo še bolj tlačjen, kakor je sedaj!

—Strašno! — vzkligne Mirovič. — Grozno!

—Da, grozno je — nadaljuje Voroncov. Samo eno upanje nam še ostaja. — Pugačev ne sme doseči svojega cilja! Če ga pa bo vendarle dosegel, ga bomo morali pahnuti s prestola. — To ne bo umor, temveč delo za našo osvoboditev!

—Sicer pa je ta zver svojo smrtno obsodbo že tisočkrat podpisala. Spomni se na strašno prelivanje krvi v Orenburg!

—Oh, kakšna nesreča in sramota! To je bilo dejanje norea! — zakliče Mirovič.

—Ali je takrat poslušal naše prošnje in naša rotnja? — nadaljuje razburjeno stari Voroncov. — Mar ga nismo na kolenih prosili, da ne bi pomoril žen in otrok? — Ne, prokleti človek se je kopal v krvi teh nedolžnih ljudi. Tudi pozneje ni nikdar zamudil nobene prilike, ko je lahko pokazal svojo prirojeno divjost naravo. Mesta in vasi je uničil samo zato, da je lahko moril in požgal!

—Rečem ti, Mirovič, — nadaljuje Voroncov z jezo, — če bi se Pugačevu zares posrečilo doseči svoj cilj in če bi zares postal ruski car, potem bo nastopila zlata doba krvnikov! Njihova obrtbo cvetela. Saj

ne bodo niti premogli toliko vrvi, kolikor jih bodo potrebovali za vesala po vsej Rusiji.

—Kaj pa nameravaš storiti. Voroncov, — ga tiho vpraša Mirovič, potem, ko je pregledal okoličje, kakor da bi se hotel prepričati, če jima ne prisluskuje kako nepoklicano uho. Človeka, ki je stal za steklenimi vrati pa ni opazil. — Kaj nameravaš storiti, da bi preprečil, povzpeti se temu namišljenemu carju na ruski prestol?

Voroncov potegne svojega prijatelja Miroviča k sebi, oči pa so se mu zasvetile, ko je spregovoril.

—Prijatelj, ali veš, kaj store zdravnik, kadar jih pokličejo k bolniku, ki je zastrupljen?

—Njihova prva skrb je, da uničijo strup s protistrupom! Ko je to narejeno, je treba protistrup odstraniti, da bi ne povzročil mrzlice v telesu ali pa kakega drugega zapletljajaja.

—Strup in protistrup — Protistrup je dobro zdravilo, pravi zdravniška veda. Tudi jaz pravim tako. Katarina in Pugačev!

—Upornik bo uničil Katarinin prestol! Ko bo pa hotel iz razvalin zgraditi nov prestol, tedaj je prišel naš čas, Mirovič!

—Odločil sem se zato, da ga bom pustil delati, kar se mu bo zljubilo, dokler ne pridemo v Petrograd. — Pugačev bo Katarino ubil, ali pa jo bo zaprl za vse življenje v samostan. Tedaj, pa ga bo zadelo moje bodalo. — Nekega dne ga bodo našli mrtvega na postelji! — Samo nekaj tednov bo še minilo in Pugačeva ne bo več med živimi.

—Minil ne bo niti en dan več! —

zakliče sedaj za njima neki glas. — Ne, še danes bo umrl. — goljuf! —

Voroncov in Mirovič sta obstala, kakor da bi ju strela zadela. Prestrašeno sta gledala v steklena vrata, izza katerih ju je gledal divji bradat obraz.

Mirovič in Voroncov sta buljila v strašansko spačen obraz, ki je bil podoben obrazu norea.

—Izgubljena sva! — zavpije Mirovič in se nasloni na ograjo balkona. — To je stari Čika, — Pugačev tast, — prisluskoval je najinemu razgovoru — izdal naju bo!

—Potem naj pade za sveto stvar Rusije še ena žrtev! — zavpije stari Voroncov. V tem trenutku se zasveti v njegovi roki bodalo in starec plane nad Čiko.

Čika pa se je s hitrim obratom umaknil in z močno roko zagrabil starega Voronca za roko in jo dvignil nad glavo.

Luna je svetila na balkon.

—Spravi bodalo v nožnico! — reče mirno stari kozak. — Za moja prsa ga vendar nisi brusil. Saj nisi v srečo prav isto željo, kakor je sovražnika, ampak prijatelja in nosi ti, — Peter Voroncov, nisva si zaveznika! Tudi jaz sovražim goljufa, ki se izdaja za carja Petra III., še tisočkrat bolj ga sovražim kakor ti!

Čika spusti Voroncovovo roko. Voroncov se opoteče in vzkligne začuden.

Tudi Mirovič je stal kakor da bi okamenel.

Čika pa pokliče oba k sebi. — Poslušajte me, — reče. — Res je, da sem prisluskoval in vem, kaj nameravata. — Toda Čika ni izda-

jalec. — Kozak Čika ni zaveznik goljufa in morilec. Kozak Čika ni moril, požgal, kopal se je v krvi, delal pa je to zato, ker je mislil, da bo pomagal pravici do veljave. Delal je to, ker je bil prepričan, da bo s tem pomagal preganjanju Katarininemu možu do svojih pravic. — Hotel sem postaviti na prestol vladarja, ki je vreden svete Rusije.

—Toda zmotil sem se! — Sedaj vem, da me je Pugačev prevaril. — Svoje lepo in nedolžno hčerko sem dal lopovu in komedijantu! Ta lopov bo nočoj umazal mojo čisto stepsko cvetko! — Ha, prva noč v zakonu, — poročna noč! Ha, Pugačev, spremenil ti jo bom v krvavo noč!

—Kako, Čika, ali je mogoče? — zašepeče stari Voroncov. — Mar hočeš ti —

—Upornik Pugačev ne bo nikdar prišel od Petrograda — odvrne divji Čika. V katedrali ne bo nikdar krošan, iz Kremlja, kakor je stopil s svojo predrzno nogo, pa ga bodo mrtvega odnesli!

—Da, pomagal sem Pugačevu, — z Dona in Volge sem mu pripeljal tisoče kozakov, med plevla sem zajejal seme upora! S svojim ugledom sem pridobil množico kozakov, ki je ustvarila njegovo vojsko! Jaz imam na vesti vso kri, ki so jo prelili, vsa grozodejstva, ki so se zgodila! Bog me bo kaznoval in me proklel!

—Jaz pa se bom maščeval!

—Ne, moja roka ga ne bo ranila, — Kaj je zamah z bodalom in sunk v sree? — Samo trenutek strahu in groze! — Ničesar drugega...

—Kadar pa oči vidijo, da se je najdražja roka na svetu dvignila in

zagrabila bodalo, da bi mu ga potisnila v sree, — takrat se spremeni trenutek v večnost! — To bo umiranje, ki ga še ni nihče doživel!

—Prisegam vama — dajta mi svoji roki, Voroncov in Mirovič, — prisegam vama, da namišljeni car nočojšnje noči ne bo preživel!

—Kdo pa ga bo ubil? — ga vpraša Voroncov.

Čika odpre usta, da bi odgovoril. Preden pa je spregovoril, se prikaže na pragu Livija in zakliče:

—Oče, ti si tukaj? — Povsod sem te že iskala! — Pugačev hoče k počitku. Prepaj, kakor se bom ločila od svojih deklinskih let in sanj, sem se hotela posloviti od tebe!

—Livija, — reče Čika z glasom, ki je razodeval veselje in grozo obenem. — Ti si prišla sem, hčerka moja? — Ha, Bog maščevanja te pošilja! — Pridi, Livija! — Ne, ne boj se, — ta dva moža lahko slišita kar ti bom povedal! V imenu Rusije ti hočem dati neko nalogo, — v imenu naše pesrečne in ogoljufane Rusije in uboge domovine!

Livija vztrepeta in stopi na balkon. Stopnja je k svojemuo očetu, bleda luna svetloba je padala na njeno lahko belo obleko. Moški so jo gledali s poželenjem in se divili čisti lepoti mlade kozakinje.

Čika jo prime za roke. — Pogledal jo je, da je mlada kozakinja vztrepetala.

—Oh, oče — zakliče Livija — kaj boš vendar povedal? Kako divje in razburjeno gledaš! Vidi se ti, da si se nočoj popolnoma spremeni!

(Nadaljevanje sledi.)